

№ 7-8. 1945 წ.
გამოცემის წელი XXII.
ფანი 4 მან.

დღიანობა

თბილისი
გამოცემლობა
„კომუნისტი“

ქვეყნული
ბიბლიოთეკა

1
1945

2/41
6 5
66

ნახ. შ. ბერიტაშვილისა

დიდო სამშობლოვ, მიიღე
გამარჯვებულთა სალაშქრო
ბერლინის თავზე ფრიალებს
ჩვენი უძლევი ალაში!

შენ იზეიმე, შენი ცა
არასდროს დაიბინდება,
დიდება შენს მზეს, შენს დროშას,
ბელადის სახელს დიდება!

ჭიანჭველას ფრთებგამოსმულს,
არწივობა მოესურვა;
აფარფატა ფეხბუსუსა
და დაიწყო სისხლში ცურვა.

ალაღბედზე მის მხარეზე,
ზურგის ქარი ჰქროდა თანა
და ფრთასველი ბრყევი მწერი
ერთ ნაპირზე გაიტანა.

—„ოჰო!—საქვა მან,—ოკეანე
ერთის მოსმით გამოვცურე,
ტორი დავკარ სანაპიროს
და კლდე სისხლი გამოვწურე!

ჩანს—ძალა მაქვს, ჩანს ცოტაა
არწივობის რომ ვარ მდომი,—
არჩევანზე რაკი მიდგა—
ის სჯობია—ვიყო ლომი!“

და ის ლომის პოზით დადგა,
გაიჭიმა, გაიბერა,
აქეთ ღრენით, იქით ყეფით
ყურთასმენა შეაჯერა.

ბევრი შხამი დაანთხია
და დასუნთქა ბევრის კერა,—
ერთის სიტყვით, გარეშემო
ნაცრის ქექვით აამტერა.

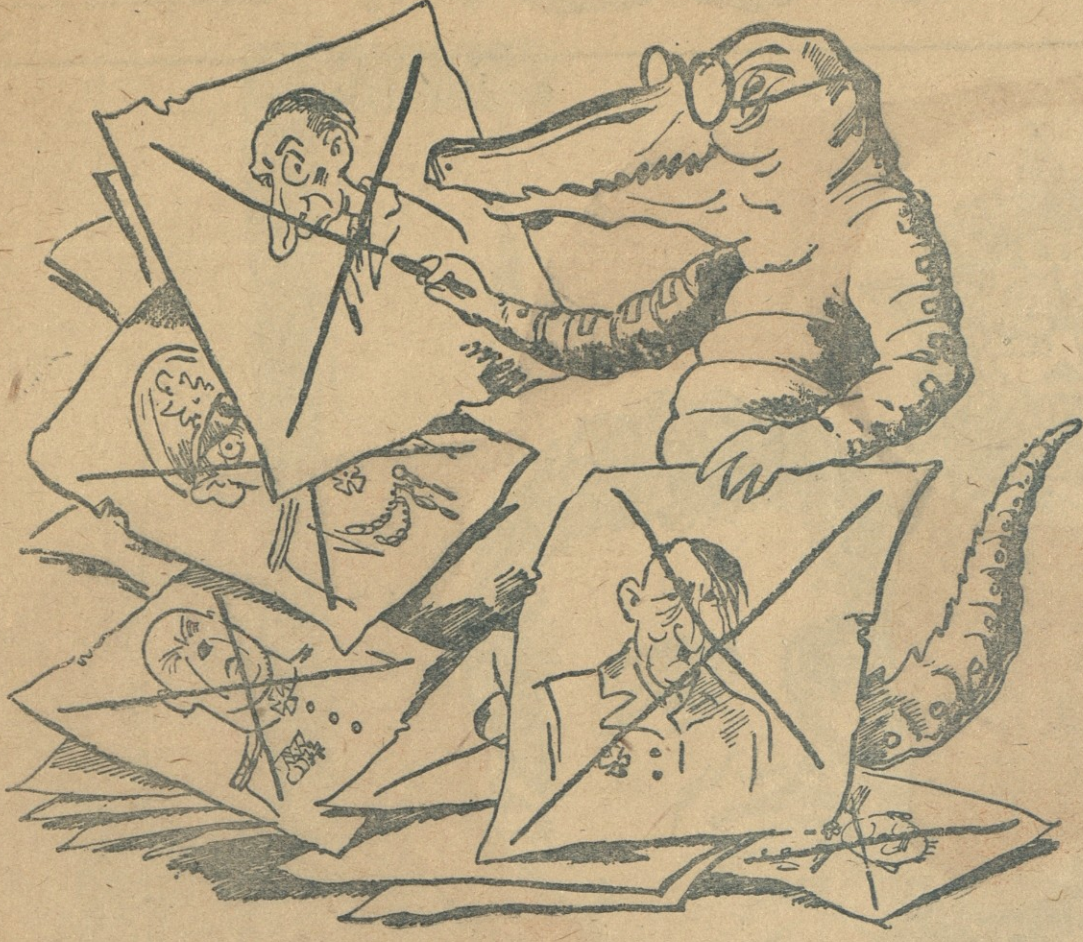
მაგრამ წესი, რაც ბუნებას
დაუდგია ოდითგანა,—
ჭიანჭველის ნებისამებრ
შეიცვლოდა ოდნავ განა?

ფიფქის ფრთა და სანთლის ქანგი,
სიამაყის ცოფით ნათრობს—
ლომობას და არწივობას
გაუწევდა განა პატრონს?

ბუმბერაზთა ნამუხლარზე
გადახტომა რომ ეწადა;
გასართხმელად ძირს დაეცა—
რამდენჯერაც სკუპი სცადა

და იმ მწერსაც ის ხედა წილად,
რაც ხდებოდა ხოლმე ძველად:
ჭიანჭველად გაჩენილი—
გაისრისა ჭიანჭველად!

მახვილაძე

— გადაყვრი ამათ სანაგვე უთუში, რომ ამიერიდან ჩემს ფურცლებს აღარ ანაგვიანებდნენ!

გამარჯვების დღესასწაულზე

იზეიმე გამარჯვება ბედნიერო, მზიანო,
შენ სამშობლოვ, საყვარელო, გულმტკიცვე და სვიანო!
წინაბართა ვაჟკაცობის ბრძოლით გამომსახველი,
შენ ახალი დევგმირობის მწვერვალზე ახველი!
შენ ისხენი ხალხთა მოდგმა—ველურთაგან ნათელი
და შუქდასულ, ტანჯულ ქვეყნებს მიუტანე ნათელი
იდილოს და იდეგრძელს შენი წმინდა სახელი,—
შენს წინაშე გართხმულია მტერი ავის მზრახველი!

ახლა სიტყვა ბელადისა — ჩირადუნად რომ ბრწყინავდა,
სიხარული ზღადაქცეული გულში დაკვიბინავდა.
აღდგენის და აყვავების დილა უკვე გათენდა,
მზის ამოსვლამ უკუნეთი სამუდამოდ დათენთა!
აწ შენს თვალში ცრემლის ნახვას ველარავინ ფიქრობდეს,
დიდ კერაში ანთებულ ცეცხლს დუშმანი ვერ გიქრობდეს
და ხნულეში მობიბინე ჯეჯილეების შრიალი —
ველარავინ დაგირდილოს ქვემეხების გრიალით!
იზეიმე! დღეგრძელ იყოს შენი წმინდა სახელი,
შენის ხელით გაცამტვერდა მტერი ავის მზრახველი!

ჩვენო დროშავ! გმირის მკლავმა მზის დისკომდე აგწია,
ვინც გაქელვას გიბირებდა — იგი ფერფლად აქცია,
ვინც მონობის ბორკილებით მოგვეპარა შორიდან,
ვინც ოჯახის დასანგრევად კარს დაგვიკრა ტორი და
ჩვენის სისხლით მიწის გულის განედღება ისურვა —
მას მიეზლა ჩვენს სარბევად განმზადილი ის ურვა!
იშრიალე ჩვენო დროშავ, გამარჯვებით მღელვარევე!
ბრძენი სარდლის შუქი გმოსავს — მისი სხივით ეღვარებ!
დე, იდილოს სამშობლოს და შენი წმინდა სახელი
შენს წინაშე აღიგავა მტერი ავის მზრახველი!

ს. ფაშალიშვილი

სისხამია. სამუშაოდ მიიქარის ახალგაზრდა მღებავი. კუთხეში ატუზული რუხფარაჯიანი ლობემჭრალასავით გაპყოფს თავს და წასდუღუნებს მღებავს: „ჭაჭა... კახური... ცეცხლივითა...“ ტუჩებს გაილოკავს მღებავი, ირიბად ჩაიღიმებს და გვერდს ჩაუვლის, აძუტ-გული ფარაჯიანი ნაპარევი ნაბიჯით აედევნება: „მაღაზე მოგიყვანს... ცეცხლს შეგმატებს... შრომას ბარაქა ექნება!“ ოდნავ ახველებს მღებავი, ნაბიჯს აყოვნებს... „სიყმეს გეფიცები კახურია!.. ერთი შეხვ რალა!..“ ფარაჯას გადაიწევს, თეთრ ბოთლს გამოაჩენს... შეხვდავს მღებავი და ყელი აჭკავდება—„დაასხი!..“ იტყვის მოწყვეტით.

დერფანში შეუძღვება ფარაჯიანი. ჭიქას ამოაპარებს ჯიბიდან, ნაკლულად დაასხამს და თუ ვინცილობაა მუშტარმა ჩიჩინი დაუწყობდასხი, აკლიაო, პასუხი აქვს: „ვა, შე დალოცვილო, იცი რა გულისხმეთქვა ამის ჩამოტანა!.. მე შაინც უფრო პირიანი ვარ, აბა იმ შუკაში ნახე ჩოფურა რამდენს აკლებს!..“ მაგრამ არაფერს ამბობს მღებავი, თვალები უციმციმებს, ამომშრალებულ ჭიქას აწვდის.

—კიდევ?—აცდუნებს ფარაჯიანი.

—დაასხი!..

ის ჭიქაც ამოიწურა.

—კიდევ?.. უარი არ იქნება!.. არაყი კენტი უნდა... წყვილი ნავსია... სამი სახარება ახსენე, სჯულის მადლი ნუ გაგიწყობდა!.. მღებავი მესამესაც გადაჰკრავს, ღმერთმა აგაშენოს დუღუნებს და მიიჩქარის, ფარაჯიანი საყელოში ჩაავლებს ხელს:

—ვაა, სად მიხვალ, ოხერ, ფულს არ იხდი!

მღებავი გაიკვირვებს:

—რაო, ფულსა მთხოვ?! ბიჭოს, ნამუსი არა გქონია! აფერუმ შენს ვაჟკაცობას!.. დამპატიე, არ მომეშვი, ახლა ფული გინდა?!

—ვა დაგპატიეო?! ბრიყვი მნახე!.. ფული მეთქი!..—შენჯღრევს ფარაჯიანი.

მღებავი აყვირდება:

—მილიციონერ!.. მილიციონერ!..

ფარაჯიანი ცივ-ცივად გაუშვებს ხელს, მოიძუძვება, საყელოში ჩაიძვრენს კისერს და დუღუნებს:

—ვა, რა მოსვლია ამ მუდრევს, ამ შუა ქალაქში ყაჩაღები ხომ არ დასხმია?! გასწი გაიარე, რალა!

მღებავი მიძუნძულებს...

ფარაჯიანი სწყევლის ნავსიან დილას.

— ხელობა არაფერი გქონია, ფიზიკურ სამუშაოზეც უარს ამბობ, მაშ კლუბის გამგედ გაგაგზავნი, წარმოდგენები დადგი ხლმე.

განსახილველები

თბილვაზროვის დახურული მაღაზნია (პლენხანოვის, 95) № 27-ის დირექცია აცხადებს, რომ ორი კვირის რემონტის შემდეგ, მაღაზნიაში ყოველდღიურად სწარმოებს თავპირის მტვრევა, არეულობა, გაუგებრობა, სალაროსთან პურის ურიგოდ გაცემა და სხვ.

მაღაზნია მომხმარებლებზე არ აწარმოებს გასული კვარტალის სარეცხის საპნის (რომელიც რამდენიმე თვეა საწყობშია), არაყის და ზოგიერთ სხვა საქონლის გაცემას. აკრძალულია არსებული ტელეფონის (21—42) საშუალებით შეკითხვა, თუ მაღაზნიაში როდის რა გაიცემა.

მომხმარებლებზე ცნობების გაცემა არ სწარმოებს დილის 9 საათიდან საღამოს 8 საათამდე.

საჩივრის წიგნის მოკითხვა სასტიკად აკრძალულია. დიკამატორი ჟიჟიანი

კინო-თეატრ „კომპაგნიის“ დირექცია კინოს მოყვარულ მოქალაქეთა საყურადღებოდ ამით აცხადებს, რომ დარბაზში კინო-სურათის ჩვენების დროს მოქალაქეებმა იატაკიდან ფეხები ნახევარი მეტრით მაინც მაღლა უნდა იქონიონ, წინააღმდეგ შემთხვევაში მოქალაქეებზე ვირობების თავდასხმისას დირექცია პასუხს არ აგებს.

დირექცია

ნათლიდან სანყაო

- საიდან მობრძანდებით, ნათლიდელ?
- კლუბიდან, შვილო, კრებას ვესწრებოდი.
- რის შესახებ იყო კრება?
- მოსავლის განაწილების ნუსხები წიკითხეს.
- კარგია. შრომადღეზე რა გერგო, ნათლიდელ?
- რომ ვერაფერი გავიგე, შვილო!.. პური ამდენი გრამიო, სიმინდი იმდენი გრამიო, ვაშლიც გრამიო, ღვინოც გრამიო, ლობიოცა და კომოსტოცა, სულ გრამიო და გრამიო. აბა, გრამებისა რა გამეგება, შვილო!.. აღგენ და სთქვან მამაპაპეულიდან როგორც გცოდნია, ეს ჩანახიო, ეს კოდო, ეს ურემიო..
- რა გენადღეება, ნათლიდელ, გრამებით იანგარიშონ და ურემები მოგაყენონ კარებზე.. ის ბელელი ამოვიგონ..
- ეჰ, შვილო, გრამი რო არც ურემზე დაეტევა და არც ბელელში ჩაეტევა, სწორედ ის მაწუხებს!..
- მაგრამ იმ გრამებით ბელელი რომ აუესეს ნათლიდელას, ახალი საწყაო აღარ დაუწუნია.

1

ოქსფორდის უნივერსიტეტის ორმა სტუდენტმა ახრადგებების დროს სამოგზაუროდ გასწია. მალე ფული შემოეღო და ალარ იცოდნენ ან რა ეჭამათ, ან ღამე სად გაეთათათ. ბევრი იფიქრეს, მაგრამ ვერა გააწყვეს რა. მერე გაბედულად შევიდნენ სასტუმროში, ერთი მშვენიერი ოთახი დაიჭიოეს და კარგი სადილიც შეუყვეთეს. მერე დილას, ნასასუბმეს, სასტუმროს პატრონმა ანგარიშის ქაღალდი გაუგზავნა. სტუდენტები დაჯდნენ და ბევრი იმტვირეს თავი მდგომარეობიდან გამოსავლის საძებრად. მერე ერთმა წამოიძახა: „მე ვიპოვე გამოსავალი. ჩქარა ხარი და რეკე“. ხარი დარეკეს და სასტუმროს პატრონი შემოვიდა. სტუდენტმა მიმართა: ჩვენ ფული არა გვაქვს თან, მაგრამ ამან არ შეგაწუხოთ, სულერთია არაფერს დაქარგავთ. ჩვენ იქნებ გვინდა გავლავართ და აღმოვაჩინეთ, რომ ყოველი ასე წლის შემდეგ ყველაფერი თავის ძველ მდგომარეობას უბრუნდება. ასე რომ ასე წლის შემდეგ დღის დღეს თქვენ ისევ სასტუმროს პატრონი იქნებით, ჩვენ მოვალთ და დღევანდელ ვალს გადავირდითო.

პატრონებო, — დამშვიდებული ტონით მიუგო სასტუმროს პატრონმა, — მე ეჭვიც არ მეპარება თქვენი აღმოჩენის სიმართლეში და იქნებ არც კი დამიჯეროთ, რომ მეც ბევრს ვეშუაობდი ამ საკითხებზე და საბედნიეროდ მეც აღმოვაჩინე, რომ ყოველი ასე წლის შემდეგ ყველაფერი ისევ მთავრდება. წახვეთ კი აი რა მნიშვნელოვანი რამ აღმოვაჩინე კიდევ: სწორედ ასე წლის წინ თქვენ აქ მობრძანდით, ისაღილეთ, ღამე გაათიეთ და ისე წახვედით არაფერი გადაგიხდიათ. მე, რა თქმა უნდა, დიდად ნასიამოვნები ვიქნები, თუ კი ამით გაგიწევთ სამსახურს, რომ დღევანდელი და-

ნახარჯი ასე წლის ვადით გადროვოთ. მაგრამ ისე არ გაგიშვებთ სახლიდან, თუ წარსული საუკუნის ვალი არ გადაიხადეთ, რომელიც სწორედ დღევანდელ თანხას უდრის.

სტუდენტები მიხვდნენ, რომ საკუთარივე დანა ჩაიცეს გულში. რალას იხამდნენ, უნივერსიტეტში მისწერეს თავიანთი გასაქირი და გამოსახსენილი ფული გამოითხოვეს.

ერთმა კარის მასხარამ მეფეს შესჩივლა, რომ ვილაც დიდ ლორდს გაეგზუებოდა და ახლა მოკვლას მიპირებოდა. „დამშვიდდი. თუ მართლა გაბედა—დარწმუნებული იყავი, რომ ხუთი წუთის შემდეგ ჩამოხრბობილი იქნებოდა“—დამშვიდა მეფემ. „რომ ხუთი წუთით ადრე ჩამოხრბობდეთ, ვიდრე მომკვლავდეს, მაშინ უფრო დამშვიდებული ვიქნებო“.—უთხრა მასხარამ.

ერთი ექიმი გამოიძახეს მინდორში, სადაც ვილაც ახალგაზრდა კაცმა მსუბუქი ჭრილობა მიიღო დუფლის დროს. ქირურგმა გასინჯა ჭრილობა და მსახურს უბრძანა: ელვის სისწრაფით გაიქციე და ჩემი მალამო მოიტანე, თორემ ვეღარ მოვასწრებთო. გაფითრებული ღამა პაციენტმა ექიმს მიმართა: „როგორ, პატრონო ექიმო, ნუ თუ ასეთი საშიში ჭრილობაა?“ „დიან, მეტად საშიშია, რადგან თუ ადრე არ მოიტანა მალამო, თავისით შენობრცდებაო“.

ვილაც სოფელმა მჭედელმა კაცი მოჰკლა, რისთვისაც ჩამოხრბობა მიუხაჯეს. მდიდარი გლეხები მოსამართლესთან მივიდნენ და თხოვეს მეტად საჭირო კაცია, სახნის, თოსსა თუ ცულს ყველაფერს ეს გვიკეთებს და ნუ წავაგრობთ. „მერე და მართლ-აკლია. ეჭვი არ არის, რომ მხოლოდ ჩვენს რაიონში ხულის მრავალი მილიონი ბუშელი**) ეკარგება იმის გამო, რომ მას მკვასეს ჰკრეფენ, მაგრამ ბიჭი რომ გაეგზავნათ ხის დასარხვედა... — ბებიათქვენი დაარსებულ სულს ხე არ იხსამს!

— მაშ, ავრე? არ იხსამს? მერე, ვინ ამბობს, ხე იხსამს? ეს უნდა გადატანოთ აზრით გაივთ, მხოლოდ და მხოლოდ გადატანით. ვინც კი ცოტა რამ იცის საქმისა, ყველა მიხვდება, რომ მე მინდოდა მეტაქა „დაარსიხს ბუჩქი“.

აქ დარბაისელი მოხუცი წამოხტა ადგილიდან, გაწევი წვრილ-წვრილ ნაჭრებად აქცია, ფეხებით გასთელა, ჯოხით გასტუნა რამდენიმე ნივთი, სთქვა, რომ მე სოფლის მეურნეობის საქმე ძროხაზე უკეთ არ ვციც და გავარდა რედაქციიდან, თანაც კარები მაგრად გაიჯახუნა და საერთოდ მოიქცა ისე, რომ მე მომეჩვენა, რალაცის უკმაყოფილო იყო. მაგრამ რადგან არ ვიცოდი საქმის ვითარება, ვერაფერი ვუშევე.

ამის შემდეგ რედაქციაში შემოვარდა მაღალი, მიცვალებულის მსგავსი სუბიექტი. მეჩხერი, აბურძანებული თმები მხრებამდე სტკმდა, მისი სახე ერთი კვირის ჯაგარს დაეყარა. შემეფარდა და ზღუბრულზე უეცრად გაიჩინა, ტურბზე თითი დაიღო. მთელი ტანით წინ გადმოხრბილი, იგი თითქმის რალასაც აყურადებდა.

ჩამოხტული არსად ისმობდა. მაგრამ იგი მინც აყურადებდა. არავითარი ხმა. მაშინ მან გადაატრიალა გასაღები კარის საკეტში, ფეხის წვერებზე, ფრთხილი ნაბიჯებით მომიახლოვდა, შორიხსლოს გაჩერდა და დიდხანს ჩამყურებდა სახეში უცხოველესი ინტერესით. შემდეგ ჯიბიდან ამოიღო ჩემი გაწევის ოთხად გაკეცილი ნომერი და სთქვა:

— აი, ეს თქვენ დასწერეთ? წამიკითხეთ ხმამალა, სწრაფად შემისუბუქეთ ტანჯვა. არაქათი მელევა.

მე წავიკითხე ქვემოთმოყვანილი სტრიქონები და იმის მიხედვით, როგორც წყდება სიტყვები ჩემს ბაგეებს, ტანჯულს მდგომარეობა უმსუბუქდებოდა. ვხედავდი, როგორ სწორდებოდა მის სახეზე სედეფიანი ნაოჭები, ჭრებოდა მძფვითარე გამომეტყველება და ბოლოს მისი ნაკეთები სიმშვიდითა და სიწყნარით განათდა, როგორც ნათდება ხლმე დაღვრემილი მიღამო მთვარის შუქით.

„გუანო***)“—ძვირფასი ფრინველია, მაგრამ მისი მომრავლება დიდ ზრუნვას მოითხოვს. მისი შემოყვანა არ არის საქირო იფისზე ადრე და სქტემბერზე გვიან. ზამთარში საქიროა მისი თბილად შენახვა, რათა შეეძლოს ბარტყების გამოჩეკა.“

„ეტყობა, წელს მარცვლულთა გვიანი მოსავალი იქნება. ამიტომ ფერმერებს ურჩევნია დაიწყოან სიმინდის ღეროების გადარგვა და უგრებელის ნამცხვარის თესვა ივლისიდან და არა აგვისტოდან.“

„მოგბრის შეხასხებ. ეს ხლი წარმოადგენს ახალი ინგლისის მცხოვრებთა საყვარელ საქმელს. კინკრიფაზე უფრო მეტად მათ მოსწონთ გოგრა ღვეწელის გულის ამოსავსებად. ხმარობენ უოლოს მაგიერ საქონლის გასაშუქებლად, რადგან იგი უფრო მარგებელია და ამავე დროს ხარისხით უოლოს არ ჩამოუვარდობა. გოგრა აბელსინების ოჯახის ერთადერთი საქმელი ნაირსახეობაა, რომელიც იზრდება ჩრდილოეთში, თუ არ ჩავთვლით ცერცვისა და ნესვის ორიოდ ჯიშს. მაგრამ დეკორატიული მცენარის სახით გოგრის დარგვა სახლის წინ უარყოფილია, რადგან ახლა ყველასგან აღიარებულია, რომ იგი მცირე ჩრდილს იძლევა.“

„ახლა, როდესაც ახლოვდება სიტყვების დრო და მამალი ბატები ყრიან კვირით...“

აღლევებული მსმენელი მომვარდა, ხელი ჩამოშორდა და მიტხრა:

**) ბუშელი—წონის ზომა (ამერიკაში).

***) გუანო—ფრინველის სკორა.

მარა ბგენი რ მ გ მ რ მ რ ე დ ა ქ მ მ რ მ გ დ ი ს ა ს მ უ ლ მ

დაურიდებლად მოვიდეთ ხელა სასოფლო-სამეურნეო გაწევის დროებით რედაქტორებას. სწორედ ისე, როგორც უბრალო მოკვდავი, არამეზღვარული მოპიდებდა ხელს ხომალდის მართვას. მაგრამ გაკირვებული ვიყავი და ჯამაგირი სწორედ სულზე მომიწერებდა. რედაქტორი შეგბულებდაში მიღობდა, მე დავთანხმდი მის მიერ შემოთავაზებულ პირობებს და მისი ადგილი დავიჭირე.

იმის გრძნობა, რომ კვლავ ვმუშაობ, ისეთ სიამოვნებას მგვირბდა, რომ მთელი კვირას თავაულებლად ვიმუშავებ. ნომერი გადავეცი დასაბუქვად და მოუთმენლად ველოდი დღის დასასრულს—მინდოდა გამეგო, რა შთაბეჭდილება მოახდენდა ჩემი ნაშრომი მკითხველზე. სადამო ხანს, როცა რედაქციიდან მივდიოდი, მოაჯირთან მდგარი ბიჭები და მოზრდილები აქეთ-იქით ვაცვივდნენ, გზა დამითმეს და მე გავიგონე როგორ სთქვა ერთმა მათგანმა: „ის არის!“ ბუშებისგია, ძალიან მესიამოვნა.

დილით, როცა რედაქციაში მივდიოდი, მაყურებელთა ისეთივე გროვა დავინახე მოაჯირის ახლოს. გარდა ამისა, ხალხი წყვილ-წყვილად და თითოეულად იღვა რიყზე და მოპირდაპირე ქვაფენილზე, ყურადღებით მათვალიერებდა. ბრბოდი უკან დაიხია და გზის მოსაცემად გაიყო ჩემს წინ, ერთმა მაყურებელმა კი საქმიად ხმამალა წარმოსთქვა: „მეხედე, როგორი თვალები აქვს!“ ისეთი სახე მივიღე, თითქმის ვერ ვამჩნევდი საერთო ყურადღებას, მაგრამ ჩუმად კი ნასიამოვნები ვიყავი და გადავწყვიტე კიდევ მიმეწერა დღედაღამისათვის ამის შესახებ.

დაბალ პარმალზე ავედი და როდესაც კარებს მივუახლოვდი, მხიარული ხმები და სიცხლის გუგუნე მომესმა.

კარები შევადე და თვალი მოვკარი ორ ახალგაზრდა კაცს, ტანსაცმელის მიხედვით ფერმერებს, რომლებიც გაფითრდნენ და პირები დააღეს ჩემს გამოჩენაზე. ისინი კისრის ტხით გადატნენ სარკმელში და მინები ჩალეწეს, მე განცვიფრებული დავჩი.

დაახლოებით ნახევარი საათის შემდეგ შემოვიდა ვილაც დარბაისელი მოხუცი, გრძელი, გაშლილი წვერისა და კეთილი, თუმცა საკმაოდ მკაცრი გამომეტყველების მქონე. სკამი შევაჯავზე. ეტყობოდა, რალაციით იყო შეწუხებული. ქული მოიხადა და იატაკზე დასდო, შემდეგ ჯიბიდან ამოიღო წითელი აბრეშულის ცხვირსახოცი და ჩვენი გაწევის უკანასკნელი ნომერი.

გაწევი მუხლებზე გაშალა და ცხვირსახოციო სათვალეების წმენდა დაიწყო, თანაც მკითხა:

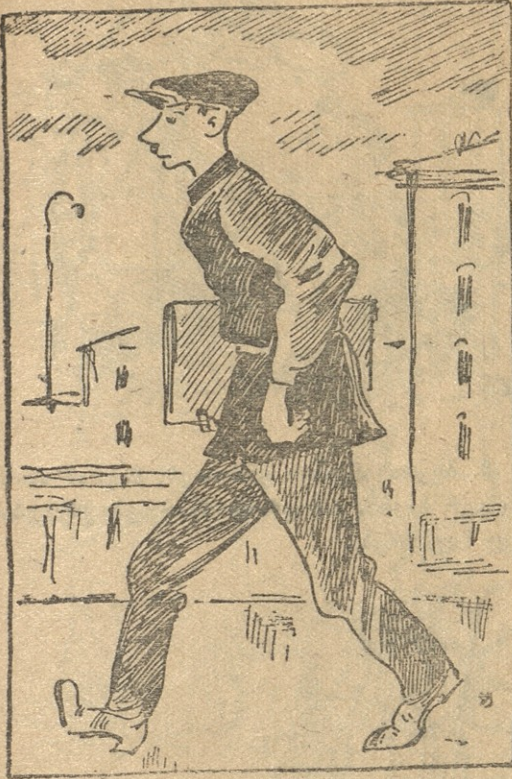
- მაშ, ახალი რედაქტორი თქვენა ხართ?
- დიად-მეტქი. — გუბასუხე.
- ოდესმე ყოფილხართ სასოფლო-სამეურნეო გაწევის რედაქტორად?
- არა, — ეს ჩემი პირველი ცდაა.
- მეც ავრე ვფიქრობდი. სასოფლო-სამეურნეო საქმე თუ გქონიათ ოდესმე?
- არა, — რამდენადაც მასხოვს, არა მქონია.
- რატომღაც წინასწარ გვგრძნობდი მაგას, — სთქვა დარბაისელმა კაცმა, სათვალეები გაიკეთა თვალზე და საკმაოდ მკაცრად გადმოხტედა სათვალეებს უემოდან. გაწევი უფრო მოხერხებულად მოკეცა. — მინდა წავიკითხოთ ის სტრიქონები, რომლებმაც ასეთი წინადაგრძნობა შთამავლენს. აი, სწორედ ეს მოწინავე. მომისმინეთ და მიტხარით, ეს თქვენი დაწერილია?

„ხულის*) მოკრეფა ხელით არ არის საჭირო, ამით ის ფუჭდება. უმჯობესია გაგზავნოთ პატარა ბიჭი, რათა ავიდეს ხეზე და დაარსიხს.“

- ახა, რას ფიქრობთ ამაზე? ვგონებ, ეს სწორედ თქვენი დაწერილია?
- რას ვფიქრობ? ვფიქრობ, ურიგო არაფერია. ვფიქრობ, ამას აზრი არ

*) ხული—მცენარეა.

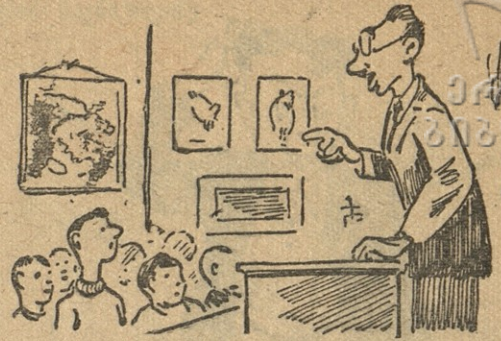
ნახ. ღონისა

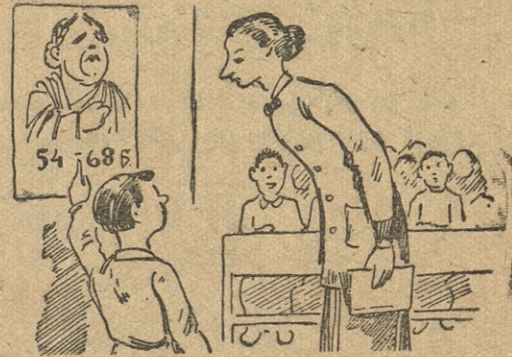
1. წვიმანდ

2. წვიმის შემდეგ

მასწავლებელი — აბუთიძე! მითხარი როდისა გაშლის კრეფის დრო? მონაწივე — როცა მეზღვე ბაღში არაა და ძალიან დამალულია.

მასწავლებელი — ფარცხალაძე! ნერონის სურათებზე სწერია ციფრები 54-68, რას ნიშნავს იგი? მონაწივე — აჰ! ნერონის ტელეფონის ნომერია, მასწავლებელო.

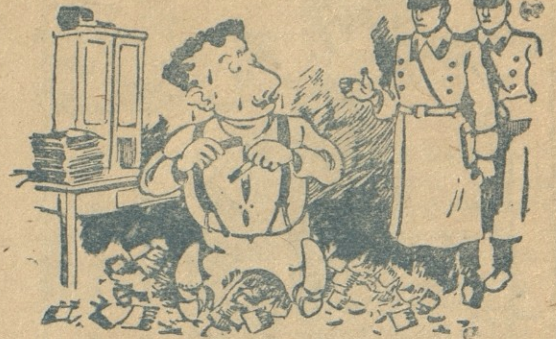
სამეურნეო გაჯეტის

კმარა, კმარა, მეყოფა. ახლა კი ვიცი, გონზე ვყოფილვარ: თქვენც ისევე წაიკითხეთ, როგორც მე, სიტყვა სიტყვით. დღეს დილით კი, ბატონო, როდესაც პირველად დავინახე თქვენი გაჯეტი, ჩემს თავს ვუთხარი: „წინა დღე არასოდეს მჯეროდა, თუმცა მეგობრებს თვალი ეპარათ ჩემზე, მაგრამ ახლა კი ვიცი: ჭკუიდან შევშლილვარ მეთქი!“ ამ სიტყვებისთანავე ველური ხმით შევძახე, ისე, რომ ზრ მიღზე გაიგონეს, და გავიქეცი ვისიმე მოსაკლავად. სულ ერთია, რადგან გიჟი ვარ, ადრე თუ გვიან ასე უნდა მოხდეს, ამიტომ ბარემ ამით დავიწყებ-მეთქი. გადავიკითხე თქვენი წერილის ერთი აბზაცი, რათა ნამდვილად მეჩვენებოდა ჩემი გიჟობა, შემდეგ გადავწვი საკუთარი სახლი და გავიქეცი. გზაზე რამდენიმე კაცი დავახსნიე, ერთი კი ხეზე ავაგდე, რათა იქ მეგულებოდეს, თუ დამპირდა. მაგრამ როდესაც რედაქციის ახლოს გამოვივარე, გადავწყვიტე მაინც შემომევიღო და კიდევ ერთხელ შემემოწმებინა თავი. ახლა კი შევამოწმე და ეს პირდაპირი იღბალა იმ კაცისთვის, რომელიც ხეზე წიხ. უეჭველად მოვკვავდი, როცა შინიქვენ მოვბრუნდებოდი. მშვიდობით, ბატონო, მშვიდობით ბრძანდებოდეთ. თქვენ მომხსენით მძიმე ტვირთი. თუ ჩემმა გონებამ აიტანა თქვენი სასოფლო-სამეურნეო წერილები, მას უკვე აღარაფერი ავლებს. მშვიდობით ბრძანდებოდეთ. რამოდენიმე შემაშფოთა იმ დასახიარებებმა და სახლების გადაწვამ, რომლითაც ერთობოდა ეს კაცი, მით უმეტეს, რომ თავს მის საქმეში გარეულად ვგრძნობდი. მაგრამ ამაზე დიდხანს აღარ მიფიქრია-ოთახში შემოვიდა რედაქტორი (ჩემთვის გავიფიქრე: „წასულიყავი ეგვიპტეში, როგორც გირჩევდი, კიდევ მექნებოდა შესაძლებლობა მიჩვენებინა ჩემი უნარი. მაგრამ არ მოიხურვე და დაბრუნდი. მართალი გითხრა, მეც კი მოველოდი რაღაც ამის მსგავსს“).

რედაქტორს სევდიანი, დაღვრემილი და შეწუხებული სახე ჰქონდა. იგი დიდხანს ათვალთვრებდა იმ რბევის სურათს, რომელიც მოხუცმა სკანდალისტმა და ახალგაზრდა ფერმერებმა მოაწყვეს. შემდეგ სთქვა: — სამწუხაროა, ძლიერ სამწუხაროა. დამტრეულია წებოს ბოთლი, სარკმლის ეჭვი მინა, საფურცლებელი და ორი სასანთლე. მაგრამ ეს არაფერი. დაიღუბა გაჯეტის რეპუტაცია, და, ვშიშობ, სამუდამოდ. მართალია ჩვენს გაჯეტზე ასეთი მოთხოვნილება არასოდეს ყოფილა, ასეთი რაოდენობით იგი არასოდეს გასაღებულა და ასეთი წარმატება არასოდეს ჰქონია, მაგრამ ვის ესამოვხება შეშლილის სახელი და საკუთარი ჭკუის სისუსტის გამო გაპდიღრება? ჩემი მეგობარო, ბატონიანი კაცის სიტყვას გაძლევთ, ჭურჩა საყვარე ხალხით. ხალხი ღებუნდაც კი წის და ელოდება, იქნებ ცალი თვალთ მანც შეგედოს, და სულ იმეტომ, რომ შეშლილად გთვლის. აქვთ კიდევ ამის უფლება მას შემდეგ, რაც თქვენი წერილები წაიკითხეს. ეს წერილები შურნაღისტიკის სირცხვილია. საიდან მოგივიდათ თავში აზრად, რომ სასოფლო-სამეურნეო გაჯეტის რედაქტორობა შეგიძლიანთ? როგორც ჩანს, სოფლის მეურნეობის ანბანიც კი არ იცით. თქვენ ვერ გაგიჩივიათ, ხსოვთ ფარცხალაძის თქვენს პროზებს ბუმბული სცივიათ; რჩევას იძლევიან, მოაშინაურონ ქრცვინები, რადგან ამ ცხოველებს მხიარული ხასიათი აქვთ და ვირთხების ჭერა ეხერხებათ! სწერთ, რომ ხამანწყები წყნარად არიან, როცა მუსიკა უკრავს, მაგრამ ეს შენიშვნა ზედმეტია, სრულიად ზედმეტა, ხამანწყები მულამ წყნარად არიან. იმათ ვერაფერი გამოიყვანს წონასწორობიდან. ხამანწყებს სრულიად არაფერი ესმით მუსიკისა. თ, დალახვროს ღმერთმა! თქვენი ცხოვრების მიზნად რომ დავესახათ უფაცობის სრულყოფა, დღევანდელზე უკეთ ვერ გამოიჩინდით თავს. არასოდეს არა მინახავს-რა ამისთანა. მარტო ერთ თქვენ განცხადებას, რომ ცხენის წაბლი სწრაფად იპყრობს ბაზარს, როგორც გასასაღებელი საგანი, შეუძლიან სამუდამოდ დაღუბოს გაჯეტი.

— მე მოვიბოვ, რომ თქვენ დაუყოვნებლივ წახვიდეთ რედაქციიდან. აღარ მინდა შევხულება-სულ ერთია, მაინც ვერ ვისარგებლებ, ვიდრე თქვენ იქნებით ჩემს ადგილას. სულ იმის შიშით ვიცანცახებ, თუ რას ურჩევთ მკითხველს გაჯეტის შემდეგ ნომერში. თვალები მიბნელდება, როგორც კი ვიგონებ, რას სწერდით ხამანწყების მარჩხობზე სათაურით „დეკორატიული მეზღებოდა.“ მე მოვიბოვ, რომ თქვენ დაუყოვნებლივ წახვიდეთ. ჩემი შევხულება გათავდა. რატომ მაშინვე არ მითხარით, რომ სოფლის მეურნეობისა არაფერი იცოდით? — რატომ არაფერი გითხარით თქვენ, ცერცვის ჭოტო, კომბოსტოს ხვიტო, გოგრის შვილო? — პირველად მესმის ამგვარი უაზრობა. აი, რას გეტყვიან: თოთხმეტი წელიწადია რედაქტორად ვმუშაობ და პირველად მესმის, რომ კაცმა უნდა იცოდეს რამ, რათა გაჯეტს ურედაქტოროს. ნამდვილო ხულო ვინ სწერს თეატრალურ რეცენზიებს გულამშიერ გაჯეტებში? ყოფილი მიჩქეძეები და სწავლადღამეობები აფთიაქარები, რომლებსაც მხახიობის თამაში ისევე ესმით, როგორც მე სოფლის მეურნეობა. ვინ სწერს წიგნებზე თავის აზრს? ხალხი, რომელსაც თვითონ არ დაუწერია არც ერთი წიგნი. ვინ სწერს დარბაისელ მოწინავეებს ფინანსური საკითხების გარშემო? მაწანწალები, რომელთაც გიბნეში ერთი ფარაც კი არ უჭყავის. ვინ სწერს ინტელექტუალურ წინააღმდეგ წარმოებულ ბრძოლებზე? ვაჭბატონები, რომლებიც ვერ არჩევენ ვიგვამს გამპუმისაგან, რომელთაც თავის სიცოცხლეში არ დასჭირებიათ გაქცეოდნენ ტომაგავსს, ან ამოეძროთ ისრები თავისი ნათესავების სხეულებიდან, რათა შესვენების დროს დაეწოდოთ ცეცხლი. ვინ სწერს მგრძობიარე მოწოდებებს სიფხიზლის შესახებ და ყველაზე მეტს ყვირის ლოთობის მანებლობაზე? აღამიანები, რომლებიც მხოლოდ საფლავში გამოფხიზლდებიან. ვინ რედაქტორობს სასოფლო-სამეურნეო გაჯეტს? ვანა ისეთი ძირნაყოფა, როგორც თქვენა ხართ? არა, უფრო ხშირად ისეთი აღამიანები, რომლებიც დამარცხდნენ პოეზიაში, ყვირელკანიან ბუღვარულ რომანებში, სენსაციურ მელოდრამებში, ქრონიკაში და რომლებიც შეჩერდნენ სოფლის მეურნეობაში, რადგან ამაში დინახეს დროებითი ნავსაყუდარი თავშესაფარისკენ მიმავალ გზაზე. თქვენ რაღაცას მიჩიჩინებთ საგაჯეტო საქმის შესახებ? ეს ჩემთვის ცნობილია ალვადან ომაჰამდე *) და მე გუებნებით თქვენ, რომ რაც უფრო ნაკლები იცის კაცმა, მით უფრო მეტს ხმაფრობს და მეტ ხელფასს მოითხოვს. ხედავს ღმერთი, რომ უფიცო და თავხედი ვყოფილიყავი და არა თავდაბალი განათლებული კაცი, უეჭველად მოვიხვეჭდი სახელს ამ ცივ, უგრძობებელ ქვეყანაში. მე მივდივარ, სერ. თქვენ ისე მეზურებით, მიხარიათ კიდევ, რომ მივდივარ. მაგრამ მე შევასრულე ჩემი ვალი. რამდენადაც შემიძლო, მე შევასრულე ყველაფერი, რაც საჭირო იყო ჩვენი ხელშეკრულების მიხედვით. მე ვთქვი, რომ ვაქცევ თქვენს გაჯეტს საინტერესოდ საზოგადოების ყველა ფენისათვის-და შევასრულე. მე ვთქვი, რომ ვაგზრდი ტირაჟს ოცი ათას ეგზემპლარამდე, და, ვაგზრდი კიდევ, ორი კვირა რომ დაგეფლიათ. მე მოგეცით უფლებიანი წიგნი, რომელიც დაგეფლდა, რომელიც ოდესმე შეიძლება შყავდეს სასოფლო-სამეურნეო გაჯეტს, — მათ შორის არ არის არც ერთი ფერმერი, მათ შორის არ მოიპოვება არც ერთი კაცი, რომელსაც შეეძლოს განახსგავს ნესვის ზუჩქი ატმის ლერწმისაგან, თუნდაც საკუთარი სიცოცხლის გადასარჩენად სჭირდებოდეს ეს. ჩვენს განხეთქილებაში წაგებულები რჩებით თქვენ და არა მე. მშვიდობით, საზამთროს ხეც!

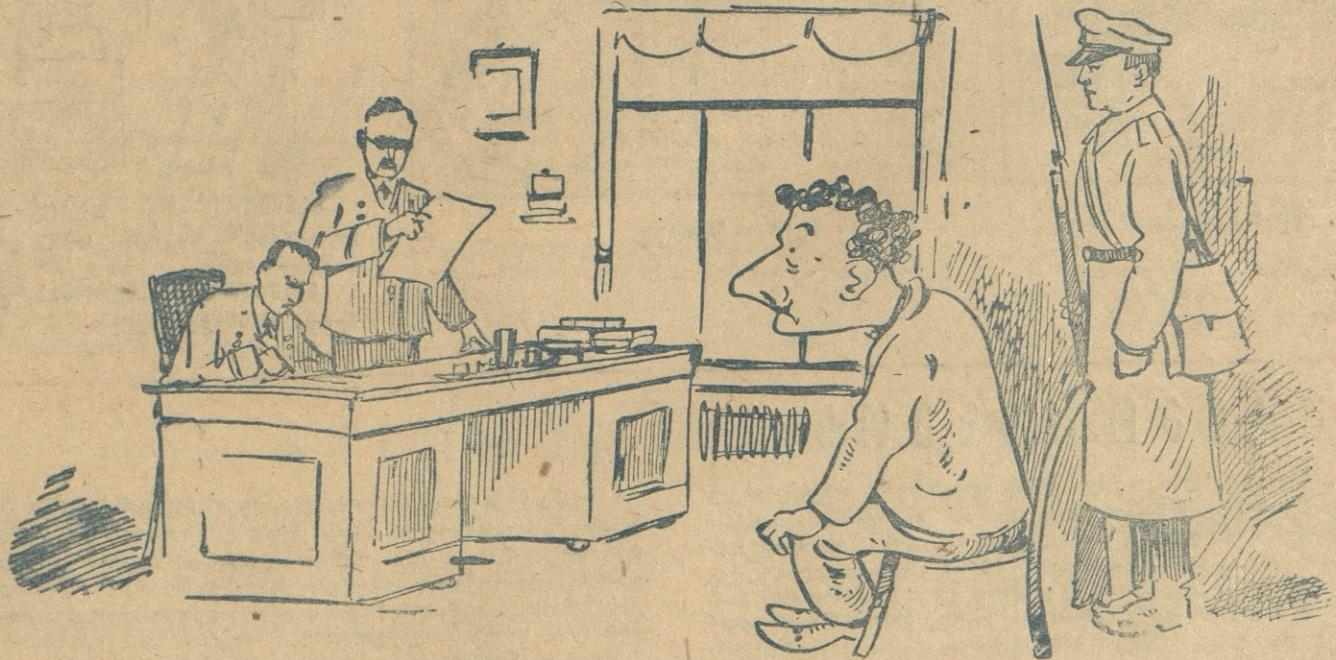
*) მთხრობელს მხედველობაში აქვს გამოთქა „აღფადან ომაჰამდე“. აღფა და ომაჰა — ამავე დროს ქალაქებია შვედეთებულ შტატებში.

1. არტულ „ფშუკის“ ასანთის სახელოსნოს გამგეს ტიმოთეს უფული ქუმოფულანგა.

2. კვალის დაფარვის მიზნით გადასწვყვითა სახელოსნოს დოკუმენტების დაწვა.

3. ბევრი იწვალა ტიმოთემ, მაგრამ ასანთი ვერ გაკრა. ამ დროს ბოროტმოქმედებაც მიუსწრეს.

4. მხოლოდ პაპიროსის მოკიდება მინდოდა, მეტი არაფერი—თავს იმართლებდა ტიმოთე. მაგრამ, საცოდავმა, ის კი არ იცოდა, რომ ჯერჯერობით მხოლოდ ასანთის ცული ხარისხის გამო აძლევენ პასუხისგებაში.

მუცაზა

ვუძღვნიტ ჩვენს რეცენზენტებს

დრამატურგ სერაპიონ სკვინჩას პიესა „თარხან ხაზარი“ აგებულია ისტორიულ ლაბირინტებზე და ასახავს ბაყათარ ოსის და თარხან ხაზარის ცხოვრებას. ავტორს შესანიშნავად დაუძღვია აღებული თემა და აუფლებია მათი ცხოვრების მაშინდელი სიტუაციების ერთგვარ აბდიკაციურ აღწავლას.

რაშია აქ ავტორის დამსახურება? ავტორის დამსახურება პირველყოფისა, მიზნად დასახული მიზანდასახულობის ისეთ უტყუარ პრეზუმპციასა, რომელიც უთუოდ არის გადატეხილი სათანადო ინტერპრეტაციის პრიზმაში და უთუოდ იძლევა, შეიძლება ითქვას, ჩვენ ასე ვიტყვოდით—საესებით ორიგინალური დისკრიმინირების აღქმის პოტენციას. აღქმის პოტენციაში ამ შემთხვევაში ვგულისხმობთ ერთგვარ ირაციონალურ, ასე ვსთქვათ, ვერბალურ საშუალებას, რომელიც შეუმცდარად განსაზღვრავს დრამატული ნაწარმოების კრედიტს მთელი თავისი, ჩვენ ასე ვიტყვოდით, პათოსითა და აპრიორული სიდიდით.

ყველაფერი ეს უშუალო პატრიოტული ექსტაზითა მოცემული სარეცენზიო სპექტაკლში, რომელიც დამდგმელ—რეჟისორს აუყვანია პირობითობის, ისე ვსთქვათ გროტესკულ, პოზიტივულ, შეიძლება ითქვას, რეალისტური გაგების სიმაღლემდე. სწორედ ამაშია რეჟისორის დამსახურება.

ავიღოთ მაგალითად იბსენი. ამ უკანასკნელთან პიესა „თარხან ხაზარის“ ავტორს სერაპიონ სკვინჩას თუ გნებავთ, აქვს ბევრი რამ საერთო. ორთავე ამ დრამატურგის პიესებში გამოყენებულია დიალოგების ფორმა, დიალოგებს აკავშირებს რემარქები, ხოლო

მოქმედ პირობად მათ ორთავეს თითქმის ყოველთვის გამოჰყავთ ქალები და კაცები.

ყველა ამის შემდეგ ისმის საკითხი: რა სოციალურ გარემოში უნდებოდა შემოქმედებითი წვა გენიალურ კომედიაგრაფს არისტოფანეს? და ბოლოს რა არის კომედია, როგორც ასეთი?

ვინაიდან დრამატურგ სერაპიონ სკვინჩას პიესა დრამაა და არა კომედია, ამიტომ ჩვენ არ მიგვაჩინა საჭიროდ ვუპასუხოთ ამ კითხვას, მაგრამ გადაჭრით შეგვიძლია ვსთქვათ, რომ თუ კი მოლიერი, როგორც ასეთი, თავის „ტარტიფში“ და „გაზნაურებულ მდაბიოში“ ასახავდა მის თანამედროვე სიტუაციურ მდგომარეობას, დრამატურგ სკვინჩას შემოქმედებაში ჩვენ ვხვდებით სრულიად საწინააღმდეგო ექსცესებს— იგი პირიქით ასახავს თარხან ხაზარის ყოფითს აღწავლას. თუ კი შექსპირმა თავისი „რომეო და ჯულიეტა“ ააგო რომელიღაც იტალიურ ნოველაზე, სამაგიეროდ სკვინჩამ თავისი პიესა ააგო ისტორიულ ქარგაზე. სწორედ ამაშია მისი დამსახურება.

ამიტომ, ბუნებრივია, ისმის კითხვა: ვითარდება თუ არა სარეცენზიო სპექტაკლი ერთგვარის ფსიქო-ირრაციონალ—პატრიოტული განვითარების ვითარებაში? უთუოდ ვითარდება. არის თუ არა პიესა ადგიური ვერბალური ყნოსვის ექსტაზით? უთუოდ არის. თარხან ხაზარის ქალიშვილის როლს შესანიშნავად ანსხეულდება მსახიობი მარიანა ლამაზისეული. მისი უზადო თარხანხაზარული მიხვრა-მოხვრა, მიმიკა, ქესტიკულაცია, დაბალი ცხვირი და ტუჩების დამახასიათებელი ცმატუნი—ყველაფერი ეს მსახიობს გაა-

ზრებული აქვს მთელი თავისი თარხანხაზარული აღწავლით.

ძალიან გაგვახარა გულნარა მანანელმა, რომელიც ამ პიესაში ანსხეულებს მოცეკვავის როლს. ახალგაზრდა ქალი დაჯილდოებულია გრაციის მოქნილობით, გულმკერდის სიშიშვლითა და ელასტურობით. იგი შესანიშნავად ჰყოლობს საკუთარ ყელ-კისერს, მომზიბლავად იღიმება, თითქოს სურს მაყურებლებს გადაეხვიოსო, რამაც ძალიან გაგვახარა.

კარგი იყო თვით თარხანხაზარის როლში მსახიობი ბარნაბ ზორბელი. ეტყობა მსახიობი კარგად იცნობს გიორის ყოფის თვითეულ დეტალს და წარმოგვისახავს მას.

სუსტი იყო მსახიობი ერმალოზ ბოტკოველი, მას სრულიად არ აქვს გააზრებული როლის თარხანხაზარული სპეციფიკა.

კულმინაციური ამეტყველებით ჩაატარა თავისი როლი ნიჭიერმა და ლამაზმა მსახიობმა ქალმა ტატიანა ბალაგელმა, მხოლოდ უნდა მიუთითოთ შემდეგზე: მას რელიეფურად არ აქვს დამუშავებული შეყვარებულთან შეხვედრის სცენა. ეს სცენა მოითხოვს უშუალო ტემპერამენტსა და გაქანებას. ბალაგელი კი გაუბეღავია. მისი კონცნა სრულიად არ ისმის ქანდარაზე და პარტერის უკანასკნელ რიგებში. ეს კი იწვევს ერთგვარ ხანმოკლე ემოციებს.

დანარჩენი მსახიობები ხელს უწყობდნენ ანსამბლსა და რეჟისორს სპექტაკლის მალე დამთავრებაში, რამაც აგრეთვე გაგვახარა.

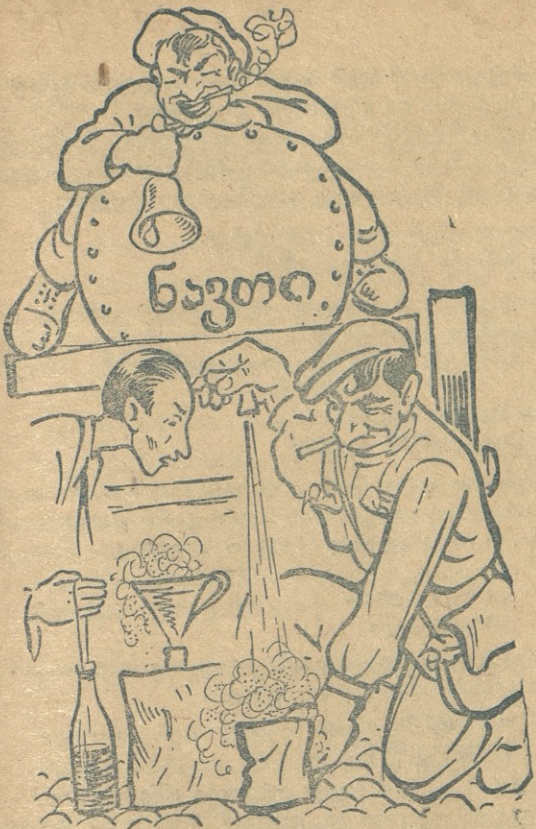
გ. ლი

ზოგი რამ-ზოგი რამის შესახებ

(მხატ. შ. ბერიტაშვილის უბის წიგნაკიდან)

ქვეყნული
წიგნაკი

ლაკვირვებულის შეკითხვა

— მეგობარო, ეგ ნავთი ლუდიანი ხომ არ არის, რომ ასე ქაფდება?
— არა, ხალტურიანია.

ციხე-სიმაგრის გაღალა

— გეთყვამ, მაგ თითხ ცოტა პურიც დამიწონე.

ბაჩარებასთან

ვაგონიდან მშვიდობით გადმოსული

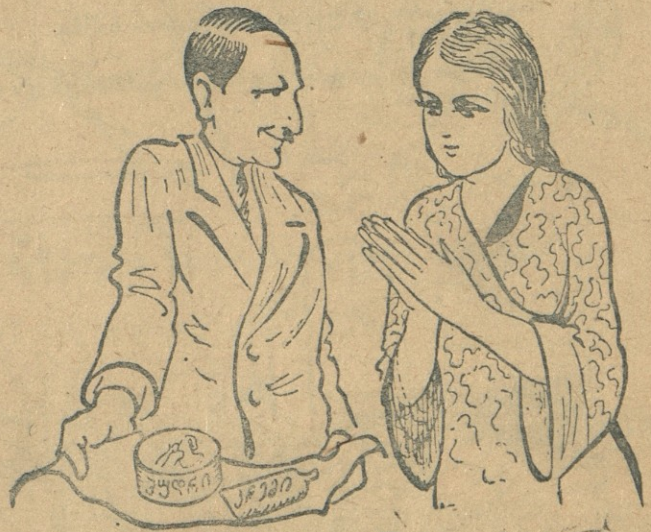
სილაგაზის ნაგალი

ზოგიერთი არტელები უზარისხო ბარ-ფიურერიას ამზადებენ.

სხვის თვალში გენს აძრნავს...

— მოქალაქევ, ქულზე ბუზი დაგჯდომია!

პირველი საჩუქარი.

პირველი შედეგი.

— მტკარს დაუყლია, ცუდათა ხაქმე, — რაიქ? — ჩვენი მონღოლი შუქს გამოვივირავს და უწყლიაზას დაბარავლებს.

— მტკარ აი დაიღებულა, ცუდათა ხაქმე, — რაიქ? — ჩვენი მონღოლი შუქს გამოვივირავს და წყლის აღდგებს მონაიჭეზებს.

შუქს დაუყლია ზუქის ძირს...

ზამთარს სულ ვაძრევა და ამ ჩვენს პატარა საქართველოში გახაფულს მონაიჭან და შერბლების ქაქეთია და გულუდა ვევილებით. ჩიტუნები უცა მუდგანთ თავათი პირდაპირ მოვლდების შერბლებას— ჰეჭეტას და სტყვას. პირველ მასს მათ გახაფულს სანებებელ კონცერტი. შესრულებულ იქნა კონც. ფოტეგრაფების მიერ დაწვებულ რიზმას:

„მოხლოდ შექენ ერთს გავაწყდებათ, რომ ზამთარი ცლავ დადგება!“

ეს რომანი მიძღვნულია საბოლოო მასალათა მონარაგების, ვერფევი ცალკე კომპანებისა და საბარათ სამკაროვლების მუშაკებისადმი. შემდეგ ფონოგრამების მიერ შესრულდებულ იქნა ჩვენი ესტრადას მსურველებისადმი მიძღვნილი სიმღერა:

„იხედ ჩვენ და იხედ ჩვენს, სხვა გავაღტურებთ ვევალი!“

მამუდწინი ტაშის გრავალი შეხედენ ამ სიმღერას, ხლდა ამ დროს გულტრუბის და ვაწყვების პარტიდან გაიპარეთ ესტრადაზე გამოსვლად გაზაზადებულ ჩვენი მანაიჭები, თაბლესსკა მხად ჰქაინათ სრულად ახალი ნონარბები:

„გან-ტყო-ტყო, გახ-ტყო-ტყო“

და სულ უბაღუსი ქაბოლდი (სულმთლად რიგინადწერი) ხაქტარად ნონარბები:

„შე უწყლია გოლბიჩი მისა!“

მეორე დღეს ცველამ შეამჩნია, რა მიზელი ბოლისი აწვებებულელია. ბაღებში, ზეგებებში, ქუჩებში, ფორტფორზე და ცველამ მცენარების ფოთლები შესვლით გამოვარების ტრესტის საწარმოო გარბის შესაბამისად და ტრესტის მუშაკების ენერგიული მუშაობის შედეგად, ამასთანავე სასტიკად იქნენ გაფრთხილებული ფოთლები, რათა არ ჩამოციდნენ შემოადგომამდე გამოვარების ტრესტის მითაობის გარეშე. გამოვარებულ იქნა შემდეგი განცხადება:

განცხადება ტრესტის აცხადებას, რომ მცენარეებსა უცაე იწყებს შიდალი, ქვემოთაი იტყვა და ჰყრის ვაჭარება, ხეობს ჰევი ხისთან დადგენი აფება შესაბამისად ჩირად.

გამოვარების ტრესტის ურრეს, მადლობას უბრუნებს დასდეთების რაიკატორების მუშაკის იმს გაბა, რომ ამ უკანასკნელთ მათგანი რეზინებულთ ნაფი შორს არ მიქაინათ და ჰქაინათებ ახლო-მართი, რაც ხელს უწყობდა ნარავების აფება-გაფრტქვის საქმეს. აღვანიწავია, რომ თბილისის ზოგიერთი ბაღების აღმშენებლებმა (მაგალითად, ყოფილ აღგებანებს ბაღს, სანაპირო ქუჩებზე მდებარე ბაღს, კორეის სახელობის, გარის სახელობის და სხვ.) გახაფულს მისილა აღნიშნეს შეზნებთე განცხადებით:

მოვალაქნი, სტინონების მოტრევილთ კალკანებში ბაღში მასკლების თან მოიტავეთ ჩამოიღო მათხონი. ყულით ხაფაზ მათხონი, ნაქიამ და თითო პატარა ცოცხი—ბაღში ასეთი ვერ შეხედბით.

საინტერესო იყო ინტერვიუ დასუფთავების რაიკატორების უფროსთან. შეკითხვა — სა სიტყვათა გარემო მიმდინარე ტრეპა მტობებს და ქუჩებზე, ვაქეთ თუ არა თბიქებებზე სათანადო რაიკანდების ნაფევი და სხვა არასაქირო ურუთობათა.

პასუხი — თამაზად შეიძლება განვაცხადებთ, რომ ვებავს. შეკითხვა — ფრეკებით თუ არა გარკინათ ნაფევი და გასუფთავითი ეტოვარებით, თუ შერბლებით დადგური ამას მინაგულ განაჯულებამ ან ფლიბინებზე თმის დამარეგებამდე გარეშე?

პასუხი — ჩვენ არ გავტყობდებოდ მისი შენარჩუნებას. მანარამ საწარმოო თანამეურველ საინტარულ სიტუაციების, ასე ვთქვათ, ჰიგიენური ფორმაციები მოითხოვენ რომ ნაფევი გაიკატინათ დასუფთვებულ, მაგრამ შევინაღია დაგარწმუნეთ, რომ ეს არც ისე მარულ მოხდება.

26 კომარის ჩაითარს დასუფთავების კანცარობას ღირვეტრმა განაცხადვალა: რაღადა სავროთოდ დასუფთავების, კანცარობის ნაფვის სახიდ ტრასპარატს დრო-არ აქვს ნაფვის სახიდა. ამიტომ წინადადება შემომავს ვდავაითი ნაფევი ახალდებულ ადგილზე და ესთითითი ქარს ერთ მწვენილ დღეს შემოიტრების ამ ნაფვის, როგორც ასეთს, და გადარეზობის უწყულებლ მტყუარას... წინადადებაში განაყოფილებით დაფეთითადა იტყობოების რაიკატორის წინამომადგენელი. რომელსაც დასუფთა, რომ უფლებებს შემოიფრეში წინასკე შენობათა მუშაკებებს და მადლობით დაურკულ ნაფევი ჩარეების და ჩაბადის მტყუარით, რომელიც უწყულება ჩაიტანს მის თავისი პირადი პასუხისმგებლების ქვეშ პირდაპირ ქაქისის ზღვრში. უნიჭარბაღს დადგებათა გამოდგება შედღვი

— ნუნქემინია შევლო, ზუჟა კი არა, ბებუნლა!

მოდული ვეჭავი კარგი დახურული კალღმუშანი, ვერარე ზაღასწავი მატამი, კარგი დაბავშული შაბტამი, ურბუზე ნაჩასმუხი თბილი ძუღლები (ბლომა), ბავშვის მტრამბი, თოვლის ბავშვები და სხვ.

გახაფულე საზამთრო ტანსაცმლის გაყვავა მრავალმართად არის გაზარდებლი: არ იჩენება გრძელი ცუდები, არ შეგვარება მატონ-მეტობები და სხვა. სამაგიროდ სახაფულე ასორტირების საზამთრო გაყვითი ასევე შეგავსებულე მომზადებულა საფარო მდგომარეობის, თბილისისგანგარბობის გამოვარების მოსდგასთან დაცვიფრებით გამოაკვენება ასეთი განცხადება:

მკირფასო მომხარამბობო!
ჩოგორ ვაჭრულ წლებს პარტიკამ დაფავანა ჩვენი მწიფალი ხაქმობებმა მთავრებამდე ჰქეჩესობად და ვერ იღებდა მომხარებლებამდე ზეგის პირადიდა მონარბობა.
ამიტომ ვირთვებ კორვა მწიფარის, მკირან, პამიღოროს, მძებრასხა-სამხ-ბახრას-წაწაბარ-სამხილოს შესაბამისად მონათბილ უწყულებლ საკომლერტეო ბარებს ნაღ ანვარაშე.

კითხვებზე, თუ რამ გამოიწვია მომხარებლებისადმი ასეთი მოწოდების გამოშვება-თბილისისგანგარბობის წარმომადგენელმა განაცხადვალა: — წინა შეგავლი და საფარო ბავშვული და ხოლო მიქანდელი თბილისი შეგავლი ტრასპარტოვანი საფაროვლელი მტყვის რაზმები, რომელსაც არ სტრატბუდით მიფერი და ბუნინი... ახლა კი ჩვენ სრულად არ გვევანდა ასეთი რაზმი და ვადახოდა-განბოვდვის ვარამობით იტყო სანქციებით. ახლა წინამოდაგებთ ხალტურა, შოგურები, საფარო გაჩეჭები, ცლდე მომხარებლებს და დამაზადებლების გაზოღლი მოთხოვნებზე და სოქით რა დაგვარება მომხარებლებისათვის განა არ სურს ეს უკანასკნელი ყოველგარი ბოროტკობების გარეშე ვაჭრებს საკომლერტეო ხაზრებზე და იქ შეითბის სილდა და ბიხუნდობა.

განვარებული წლებს წარმოადგენდელ განვითება: — ზაფხულში ცველა მოქალქე მოვიდვლ სიულის თავს აუტილებლად ჩაცეხილთ გახიანი წყალი, კოსტეზან იმარები რიგები, არის შეგლა-შეგობლა, აფრ-ზაფრი, ჩვენ იმდებელი გავბით სრულად აფეული, ამ დაგვეტება ისეთი კოსტები, სიდავი წყალი გათი რიგები იმარებოვლა, მდევრე ძალიან სასიბოროლო აღმონდა ადებული, ამ დაგვეტობი კოსტე აფეული ჩვენს უკანასკნელი და რე შეხედვით ასეთათობა რიგი და შესულ-შეშობა. ასეთი გათბობარე ჩვენ შეხედვით ამ დაცემებზე, რომ რაღაუნდა ნაჭრული ვებებება წყლის კოსტი, იმ-მრავლ ნაჭრები იწყება რიგები.

შეკითხვა აღვიღვიან: რას ბტყით მოიჭობის წყლის შესახებ? პასუხი—ბოროტების წყალზე მამ მიღლი რიგი გაუგებრობის თბიდან ასაკლებლად და რიგების მისაბობის მიზნით, ჩვენ შეგტანეთ ბოროტების წყლის რეალბაბის საქმეში რაღელი გაუტობესება. როგორც იცით, თბილისშიწრთად-გარით აფელი, სიდავი ბოროტების წყალი თაფრულად იყიდება და ვაჭარები, რათა ურულდება მოქალქეებ, სტებისა და ასეთი მიზნებდა, თუ ეს მას სურს მიიღოს ერთი მთლილი ბოროტების წყალი, მოტონს თბი ცარიელი ბაზალი, ვიდრეუთ ეს შეამირებინა წყალზე რიგებს, მანარამ წარმოიფრევეთ ამ ვერ გვეშეშო. ბაღლი თრ-თბი ცარიელი ბოლოთი ხელში დაგეს რიგი.

ახლა ვაჭარებულ ვაჭარს დავეყოლი მოქალქეს: მოტონრამ არა ცარიელი, არამედ კონდენსირული დეფითი სიდავი ბოროტი ბოროტი ბოლოთი მოქალქეს მოქალქეს წყალს ნაღ ანვარაშე. მქ ვტყობთ, ამასანებია, რომ თბილისელები არც ამ გადამწყვეტლებს შეუტობებთ და ამიტომ ჩვენს დაცვა-დებთ.

—მოქალქეო!
ვირჩევთ სიხიან ამინქო ვაჭრელების მონაში, მიიღვილო შელკეტილ და მიიღვილო ასეთი ქაქისა და ნიავს პირადი პასუხისმგებლობის ქვეშ!

შეშობა, მიქედ იტყო. — ცოცხალ გაყიდი, შევლო იმღენი ფული არა მკაცს, რომ სათანამის ეყოს.

ჩემი ნათელი გიზანგროვი

თითქმის იგავი

დაკების გეგმა, მოახერხა მასთან მისვლა და მოახსენა:

რა საჭიროა, რომ ცოცხლობს ადამიანი? საერთოდ რა აზრი აქვს ცხოვრებას?

თავისი ხანგრძლივი სიცოცხლის განმავლობაში ანას ეკითხებოდა თავის თავს. სიცოცხლე ფუჭად მიაჩნდა, ქადაგებდა ცხოვრების ამოებებს, არსებობის უაზრობას, სიკვდილი შეველად მიაჩნდა, თვითმკვლელობა გმირობადა.

ახალგაზრდობამ განვლო, შუახანი გადავიდა, ეხლა საკმაოდ მოხუცია და მაინც იმასვე სტირის.

მთელი ამ ხნის განმავლობაში კი ყველაფერზე დახარბებული იყო, უყვარდა გემრიელი საჭმელი და გაძღომა, ეშინოდა ავად არ გამხდარიყო და ცდილობდა რაც შეიძლება კომფორტით ეცხოვრა.

საყვარელი რესპოვი

პატარა მაროს ახირებული ზნე აქვს: არ დაიძინებს, სანამ ზღაპარს არ მოისმენს. გარდა ამისა მოითხოვს, რომ ყოველთვის ახალი ვუამბო.

ყველაზე უფრო ერთი გარემოება მაშინებს: თუ ამბავი თავიდანვე არ მოეწონა, შემაჩერებს, — ეგ არ მინდა, სხვა რამ სთქვიო. მე გეტყვი შეაჯერებ, რომ ამბავი საინტერესოა! არავითარ შეკამათებას არ ითმენს, მორჩა და გათავდა: მზე ნულარ გაბედავს აღმოსავლეთიდან ამოსვლას!

აი ეხლაც ჩაიფუთნა მარო საწოლში და მომთხოვა ვუამბო. მე დიდ გაჭირვებაში ვარ, რადგან ზღაპრების მარავი შემომეღია.

შეზობელ ოთახში რადიო ხმინობს. ვერდის „აიდას“ გადმოსცემენ.

— გინდა გაამბო რას მღეროიან? — ვეკითხები.

ჩემთვის საბედნიეროდ, თანხმობა იწება. ვუამბობ „აიდას“ შინაარსს. ერთხანს გულდასმით მოისმენს. ხანდახან თვლები ელულება, მაგრამ ძილს ებრძვის და მაიძულებს განვაგრძო ამბავი.

ბოლოს ცხადად ვამჩნევ, რომ ძილი ერევა. — ჯერ არ გათავდებო ოპერა? — ვეკითხება მარო.

— რადამესს ცოცხლად დამარხავენ, მასთან მიწისქვეშ მივა აიდა, იქ ორივენი მოკვდებიან და მაშინ ოპერაც გათავდება. — ვეუბნები მე.

ერთ წუთს კიდევ უსმენს, შემდეგ თვლებს ხუჭავს და ლულულდება:

— მამა, მე მეძინება და ჩასძახე მათ რადიოში, რომ მალე მოკვდნენ. — რადიო გამოვთიშე. პატარა დესპოტსაც მაშინვე ჩაეძინა.

თუმცა მოქანდაკე ლიზიპე ხელოვნებით თავის თანამედროვედ სჯობდა, მაინც აბუჩად ავლებული ჰყავდათ კოლეგებს, ვინაიდან ის მოკრძალებული იყო, შრომაში ატარებდა დღეებს და სხვასავით კარებს არ უტალახებდა დიდკაცებს. ლიზიპე ჩრდილში იყო, რადგან დიდკაცებში მფარველი არ ჰყავდა. სხვისი ბამბაც ჩხრიალებდა, ხოლო მისი კაკალიც კი არა.

ალბად მუდამ ასე იქნებოდა, მაგრამ ერთ დღეს ისეთი რამ მოხდა, რამაც სხვა მოქანდაკენი ააფორიაქა და აღაშფოთა კიდევ: მათ გაიგეს, რომ ლიზიპეს დიდი სარდლის ალექსანდრე მაკედონელის ქანდაკება გამოეძერწა, ხოლო ალექსანდრეს ენახა ხელოვნის ნამუშევარი, ფრიად მოსწონებოდა და ამასთანავე მადლობა და ქება შეეთვალა მისთვის.

ამ დღიდან კოლეგებმა ძაგება დაუწყეს ლიზიპეს და ყოველგვარად შეეცადნენ მისი ნამუშევრის მიჩქმალვას.

ლიზიპეს წარმატებით ყველაზე უფრო გამწარებული იყო ერთი უხეირო მოქანდაკე სახელად დიპოკრატე. მან გადასწყვიტა ლიზიპეს გაბიაბრუება. ის იმუქრებოდა:

— მე მივალწევ იმას, რომ ალექსანდრე სასაცილოდ აიგდებს მის ქანდაკებას. ვერ მოესწრება ლიზიპე, რომ წინ გამისწროს ცხოვრებაში!

დიპოკრატემ შეადგინა მაკედონელის ქან-

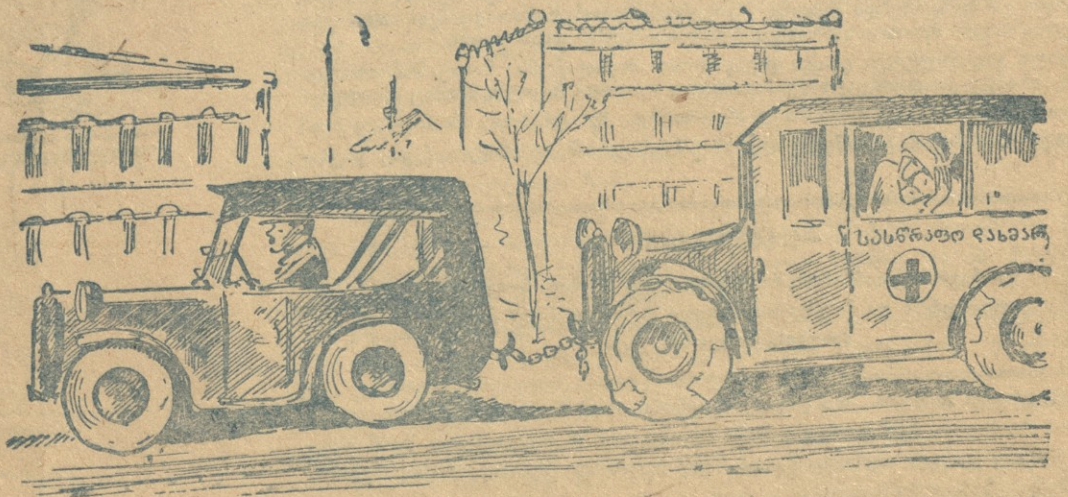
— დილო მეფეო! ძეგლი, რომელიც ვინმე ლიზიპემ გააკეთა, მე უღირსად მიმაჩნია. მე მას დაცივად ვთვლი შენზე, ვინც ღმერთებს ეღობი. ნება მომეცი გამოეძერწო ისეთი ქანდაკება, როგორც ნამდვილად შეგფერის შენ.. მოისმინე და განიხილე ჩემი გეგმა. მე დარწმუნებული ვარ, მოგეწონება. მე შევქმნი ისეთ ძეგლს, რომელიც უკვდავყოფს და მარადი იქნება... მოგეხსენება, თრაკიაში არის მთა ათონი. ის მეტად მაღალი და განიერია. აი მისგან უნდა გამოვაქანდაკო შენი სახე და ტანი. იმ ქანდაკებას ფეხები ზღვაში ექნება, ერთ ხელში ის დაიჭერს ვაზას, საიდანაც მდინარე გადმოჩუხჩუხებს. აი ძეგლი შენთვის საკადრისი! ღიახ, მეფეო, მე მინდა უკვდავყო შენ!

მაკედონელმა თვალი მიაჩერა დიპოკრატეს და შემდეგ უთხრა:

— თავი დაანებე ათონის მთას. დარჩეს ის ისეთივე, როგორც აქამდე იყო. ჩემს უკვდავებისათვისაც ნუ ზრუნავ შენ. კავკასიამ, კასპიის ზღვამ და იბაუსმა, რომელიც მე გადავლახე, მკაფიოდ გამომსახეს და მომანიჭეს მე უკვდავება!

თუ რა გულნატკენი, იმედგაცრუებული, ლიზიპესადმი ზიზლით სავსე გაბრუნდა დიპოკრატე, ამას ყველა ადვილად წარმოიდგენს.

ნახ. დონისა

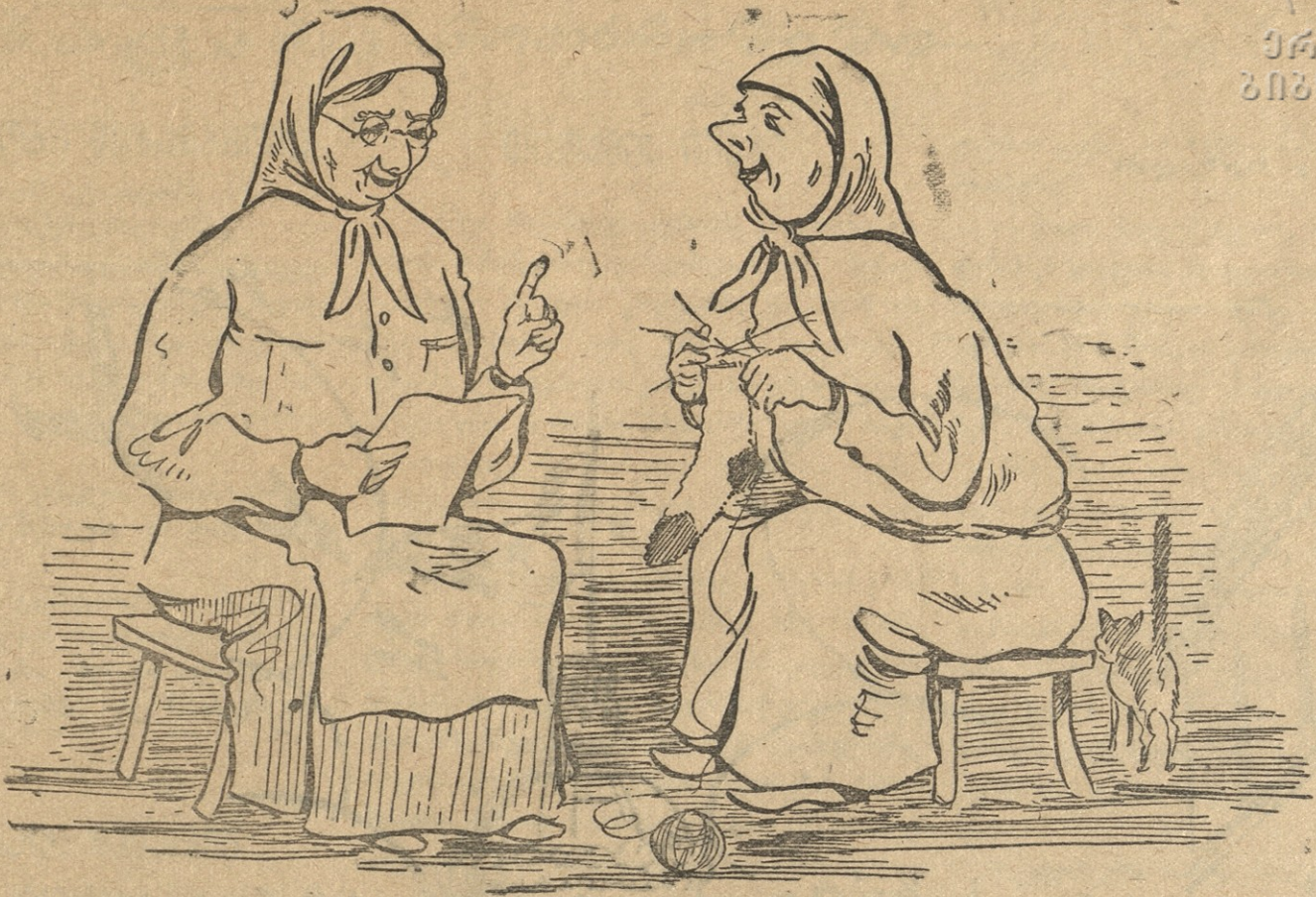

სასწრაფო დახმარება

ნახ. ვ. მაცაშვილმა

— შარშან, პირველ მაისს, ჩვენი ნაწილი, მოსკოვში, წითელ მოედანზე თავის საბრძოლო ძალას ავგალიერებდა.
 — წელს პირველ მაისს კი, ჩვენმა ნაწილმა ბერლინში თავისი საბრძოლო ძალა აჩვენა!

მართა: გაიგე ქა?! ჩემი თანდო ბუღაპეჩი უფილა!
თექლე: ბუღაპეჩი რა სათქმელია, ჩემი მიხო ბერლინიდან იწერება.

ჩამოსაბმელები

„მრავალი გერმანელი ამჯობინებს თავი მოიკლას, ვიდრე განაგრძოს ბრძოლა. ჩვენ კეჟუხე უნდა მოვიყვანოთ ეს პოტენციალური თვითმკვლელები!“
ასე სწერდნენ გერმანელი ფაშისტები, ბერლინზე ჩვენი შეტევის დაწყებამდე.

შარვლის ჩამოსაბმელების დამამზადებელ ფაბრიკის მეპატრონე იოჰან შმიდტი დიდხანს გავლენიან ფაშისტად ითვლებოდა გერმანიის ერთ-ერთ პატარა ქალაქში. ამ ბოლო ხანებში შმიდტიც დარწმუნდა, რომ თავს შეეღობა უნდა და გაქცევის გეგმა მოიფიქრა. იგი სასწრაფოდ ალაგებდა ჩემოდანს და თავის ფაბრიკაში დამზადებულ „ჩამოსაბმელების“ ჩაღებასაც აპირებდა, როცა კარებზე მაგრად დააკაკუნეს.

შეშინებულმა შმიდტმა ჩემოდანი საწოლის ქვეშ შესწია და ისე, გაშეშებული ჩამოსაბმელებით ხელში დახვდა ოთახში შემოსულ პოლიციელს. პოლიციელმა თავიდან ფეხებამდე ჩაათვალიერა შმიდტი და მკვახედ ჩაილაპარაკა:

—მაშ ასე. ყველაფერი აშკარაა. რითი შეგიძლიათ დაასაბუთოთ თქვენი განზრახვა?

—საიდან იცნოსეს, რომ გაქცევას ვაპირებდი?—გაიფიქრა შმიდტმა და გადასწყვიტა გადაჭრილი უარი ეთქვა ყველაფერზე.

—ტყუილად გგონიათ, რომ მე... მე სრულებითაც არაფერს ვაპირებ,—დაიწყო მითრთოლვარე ხმით ფაბრიკანტმა, მაგრამ დაუბატიყვებელმა სტუმარმა ხელის გაქნევით შეაწყვეტინა სიტყვა.

—მოემზადეთ, მე თქვენ გონს უნდა მოგიყვანოთ თანახმად ბატონ პროპაგანდის მინისტრის ინსტრუქციისა.

და მან სხაპა-სხუპით, ყოველგვარი სასვენი ნიშნების გარეშე ჩაუბულბულა:

—ჯერ კიდევ ყველაფერი დაკარგული არ არის,—წინ, გერმანიისათვის, ფიურერმა იცის, რასაც აკეთებს...—თავის გაკვეთილის ჩამოჭიკიკების შემდეგ პოლიციელმა ხელიდან გამოჰგლიჯა შმიდტს შარვლის ჩამოსაბმელები:

—ამას მე საქმეს დაფურთავ, როგორც ნივთიერ დასამტკიცებელ საბუთს.

—ღვთის გულისათვის!—წაილულულა შმიდტმა,—დამიტოვებთ ეგ ჩამოსაბმელები, როგორც სახსოვარი ჩემი წარმოების მოსაგონებლად...

—სრულიად ზედმეტია,—საქმიანად შეაწყვეტინა პოლიციელმა,—ჩამოსაბმელები ამგვარი საქმისათვის არ გამოდგება,—თუ თავის ჩამოხრჩობა გინდათ, უნდა აიღოთ უბრალო თოკი...

—თავის ჩამოხრჩობა?—შეშინებით წამოიძახა შმიდტმა,—მაგრამ მე ხომ სულ სხვა რამ მქონდა მხედველობაში...

—ახ, სხვა რამ?—დაცინვით მიუგო პოლიციელმა,—მაშასადამე თქვენ აპირებთ თავი მოიკლათ რევოლვერით? არა, ეს ოინი არ გაგივთ, ჩვენ ჩამოგახრჩობთ უფრო ადრე.

—რისთვის?

—თანახმად ბატონ გებელსის ინსტრუქციისა, ის პირები, რომლებიც ჯიუტობას გამოიჩენენ თავის მოკვლის განზრახვაში, ჩამოხრჩობილი უნდა იქნენ,—გასაგებია?

—კი მაგრამ მე ხომ სრულებითაც არ განმიზრახავს თავის მოკვლა,—წამოიძახა თავზარდაცემულმა შმიდტმა, რომელსაც შიშმა დაავიწყო აუცილებელი სიფრთხილე,—მე ვაპირებ გაქცევას.

პოლიციელს რაღაც მოულოდნელმა შთაგონებამ გაუელვა თვალებში, მან ხელი დაუჭირა შმიდტს და ყურში მუდარით ჩასჩურჩულა:

—გამიგონე ჰერ შმიდტ!—იწამეთ ღმერთი და მეც წამიყვანეთ!... ერთად ერთი გაქცევა ლა დაგვრჩა, ხომ წამიყვანთ?—ღვთის გულისათვის...

ფაშისტის მხედის ბუნავში შეერთდა სამი ლაშქარი,
მოსახლის სისხლში წართობილა მათი პირბასრი ლახვარი.

ნგრევს, რბევს და მკვლელობის ბუდე დაღეწეს ტიალი
და ხინარულით გულს გვივსებს მათი დროშების ფრიალი.

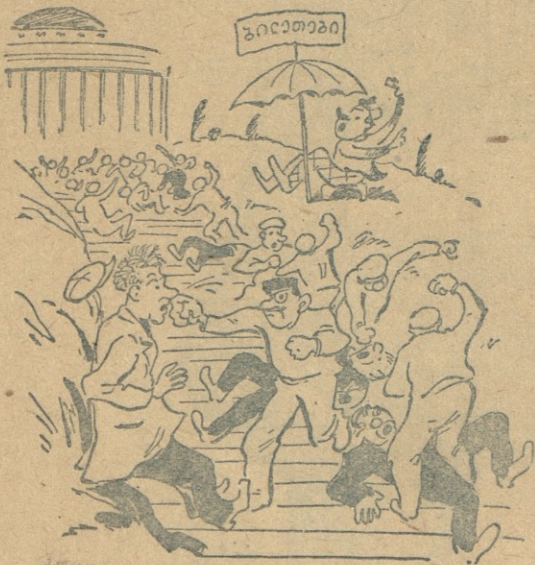

ქრევი ცირკის გართობა

ქრევის ცირკის
გართობა

ცოტა რამ გამეგონა კრივის შესახებ. მი-
ნახავს კინო-სურათები „პატი ღია ზღვაში“,
„მოკრივეები“, წამიკითხავს განთქმული ზან-
გი მოკრივე ჯ. ლუისის შეხვედრებზე სხვადას-
ხვა ქვეყნების უძლიერეს მოკრივეებთან.

მაგრამ სინამდვილეში არასოდეს არ მქო-
ნია შემთხვევად მენახა სპორტის ეს სახე. 9 აბ-
რილს ფიზკულტურელმა მეგობარმა მთხოვა
ცირკში წავეყოლოდი, სადაც ტარდებოდა ბა-
ქო-თბილისის საკავშირო გუნდური შეჯიბრება
კრივში. ექვსი საათი არც კი იყო (8 საათზე
იწყებოდა), როდესაც გზას გავუღდე. რო-
გორც მელია—ჩიტის ბუდე, ან საქათმეს—ისე
გუტრიანდებით ცირკს გზრდებო, მაგრამ ბი-
ლეთი არსად ჩანდა. ხალხი ბუზივით ირეოდა.

- მოგვეცი ბილეთი...
- შინაურებმა გაინაწილეთ და გარეულს
რაღა შეხვდებოდა...
- მიბრძანდით მოქალაქე, — ისმოდა ხმები.
უკვე ბინდებოდა, მაგრამ ვერაფერი მო-
ვახერხეთ.
- კერძოდ მაინც ვიყიდათ ბილეთი, თო-
რემ შემდეგ უფრო გააძვირებენ, — ვუბნებთ
ამხანაგს.
- მათ იციან როდის აქვს ბილეთს ფასი,
ხომ ხედავ, არაფერს ყიდის. — მეუბნება მეგო-
ბარი.
- კიბეზე შევდევნი, რათა აყალ-მყალისაგან
თავი დამეზღვია. ის იყო პაპიროსის მოწვევა
დავაპირე, რომ ვილაცამ ცხვირში მუშტი მი-
თავაზა.
- დარეტიანებული ძირს დავვარდი.
- კრივში ამას ნოკდაუნდი ჰქვია, იმ
შემთხვევაში, თუ თერთმეტი დათვლის შემდეგ
აღგომა ველარ შესძელი, მაშინ-ნოკაუტი. — მი-
ხსნის მეგობარი.
- რაღაცა ჯანდაბა ჰქვია მე კი წამახდი-
ნა კაცი და! — ვუბნებთ ამხანაგს და ცხვირზე
ხელს ვიკიდებ.
- ევ არაფერია, ხშირად ზგარი დარ-
ტყმის შედეგად ტყდება ცხვირის ხრტილი, ამ
შემთხვევაში მოკრივეები თაურზე გადადიან,
მიუხედავად იმისა, რომ მსაჯი ყვირის „ბრეკ“,
„ბრეკ“ — რაც გაშველებას ნიშნავს, მოკრივეებს

პატივისცემის ნიშნად დარტყმა გადააქვთ მსა-
ჯის თავზე და...

— კაცო, რა დროს ლექციაა, ცხვირ იდან
სისხლი მომდის. თუ რამე შევიძლია, მომეხ-
მარე. — შევაწყვეტინე მეგობარს. სამი რაუნდის
განმავლობაში (რაუნდი სამი წუთი ყოფილა!)
ოთხჯერ გამიკეთეს ნოკდაუნდი და ხუთჯერ
ნოკაუტი. ბევრი ვიყვირე — „ბრეკ-ბრეკ“ — მე-
თქი, მაგრამ საქმე არა ვაქვით? ხან სად მაკო-
ტრიანდეს და ხან სად.

ბილეთებიანი ხალხი შესვლას ვერ ახერ-
ხებს, რადგან უბილეთოების მოწინავე-ნაწილებს
ზედიზედ მიაქვთ იერიში კონტროლიორებზე
და შედეგსაც აღწევენ... ჩემი მეგობარი ჩემზე
ძლიერი აღმოჩნდა და, უკაცრავად პასუხია,
უბილეთოდ შევიდა დარბაზში. ფიზკულტურის
კომიტეტის წარმომადგენელი აღექსანდრე
ფალავანდიშვილი, რომელიც არენაზე შესას-
ვლელ კარებთან იდგა, ენერგიულად იგერიე-
ბდა შეტევაზე გადასულ ხალხს და თან ხმაჩხ-
ლეჩილი ყვიროდა:

- სადა ხართ კაცო, მოკრივეებო, რატომ
არ შემოდისხართ!
- აქა ვართ, საშოკო, მაგრამ რომ ვერ
მოვდივართ?
- რომელი ხარ შენ?
- ლევანი ვარ ლუღუშაური.
- შეც აქა ვარ მელაძე, მაგრამ როგორ
შემოვიდეთ?!

მოკრივეებმა დიდი გაკვირვებით მიადწიეს
შესასვლელ კარებს.

უკვე ცხრისნახევარი იქნებოდა, რომ ბი-
ლეთებიანი ხალხი უიმედოთ ხელჩაქნეული სა-
ხლისაკენ მიდიოდა და გზაში სამართლიან
„კურთხევას“ უზახენიდა ფიზკულტურის კომი-
ტეტის მუშაკებს, რომლებსაც დაავიწყდათ რომ
ცოტა ადრე ეზრუნათ წესრიგზე. ცირკის ხუ-
მარამ ყოველგვარი ხუმრობის გარეშე ათმანე-
თიანი ბილეთი ორომცდათმანეთად მომყიდა,
ისიც ხათრით. მას დასტა-დასტად ეწყო ბი-
ლეთები ყველა ჯიბეში.

— აი რატომ გათავებულა ბილეთები
დღის 12 საათზე: ასი პეტრეს, ორასი სონიას,
სამასი გოგიას, ხუთასი მოლარეს და მეტი
რაღა იქნება, — ბუზუნებდა ჩემს გვერდით
მდგომი-ვილაც კაცი, რომელსაც ათი მანეთი
აკლდა, რომ ბილეთში რვა თუმანი მიეცა. (სამ
წუთში ბილეთის ფასმა სამი თუმნით აიწია).

ბილეთი კი ვიყიდე, მაგრამ შესვლა არ
გინდა? აქეთ მივაწყდი, იქით მივაწყდი, მაგ-
რამ თქვენც არ მომიკვდეთ, შესასვლელ კარებს
ახლოს ვერ მივეკარე.

ცირკის დირექტორი ლადო კავსაძე, რო-
მელიც ძალზე გაბრაზებული იყო ფიზკულტუ-
რის კომიტეტის მუშაკებზე, წესრიგის დასა-
ცავად აქეთ-იქით დარბოდა დერეფანში,
ხელებს ასავსავებდა და თან გულმოსული
მღეროდა:

ფიზკულტურის გადამკიდე მუდამ ვყვირი მე,
ამ ხიფათს ვინც ამაშორებს, მისი ჰირიმე,
კრივია თუ ჭიდაობა-მუდამ ვსტირი მე,
მოწვალეხს ვინც მოიღებს, მისი ჰირიმე.
შენ, შენ, ცირკის თხოვა არ გამიბედლოთ,
დაჩაგრულს მომიცი ხელი, ჩემო-იმედო...

და პატივცემული ლადო ხან აქეთ აწყდე-
ბოდა და ხან იქით. ვინაიდან შიგ ვერ შევე-
დი და ველარც ბილეთი გავყიდე, (არავინ
იყიდა, სულ ერთია-შიგ ვერ შევიდოდნენ) ამი-
ტომ სახლში წამოსვლა გადავწყვიტე.

განზრახვა სისრულეში მოვიყვანე.
ლამის თერთმეტი საათზე მეგობარი დაბ-
რუნდა ცირკიდან.

- როგორ მოგეწონა კრივი? — მკითხა შან.
- შეგნით, თუ გარეთ?
- როგორ თუ გარეთ. შეგნით.
- შეგნით მე ვერ შემოვიდი და...
- რას ამბობ, ძალზე საინტერესო იყო,
15:9 დამთავრდა თბილისის მოკრივეთა გუნ-
დის სასარგებლოდ.
- მე კი ვიცი, რომ 50:9 დამთავრდა ჩე-
მი ჯიბის საზარალოდ, — ხოლო 100 — ჩემი ცხვი-
რის საზიანოდ, — ვუთხარი მეგობარს და გამო-
ვბრუნდი.
- ასეა ძმაო, შენ რომ კრივის მოყვარუ-
ლი იყო, ეს ამბავი არ დაგემატებოდა. მა-
გალითი ჩემგან აიღე, იარე ხშირად, შეის-
წავლე კრივი და ცირკშიაც ადვილად მოხ-
ვდები, — მითხრა მან და ოთახის კარი მომი-
ხურა...

ტკბილმოუბარსი

გაზეთ „ჭიათურის მალაროელის“ რედაქცია უთუოდ სწორად მოიქცა, როცა 12 იანვრის ნომერში მიუთითა კედლის გაზეთის „სტანანოველის“ რედაქციას ენის სიწმინდის დაცვის შესახებ. — „კედლის გაზეთში მასალები უნდა იწერებოდეს კარგი ქართული ენით და სტილისტურად გამართულია“, — ასწავლიდა „ჭიათურის მალაროელი“ კედლის გაზეთებს.

სრული სიმართლეა, სწორედ კარგი რამ არის კარგი ქართული, მაგრამ ზოგჯერ თვით „ჭიათურის მალაროელიც“ არ იცავს ამ სავალდებულო მოთხოვნებს.

ჭიათურაში გაუსამართლებიათ ვინმე კირიაკიდი, „ჭიათურის მალაროელში“ გკითხვობთ: „კირიაკიდი მომხმარებელ იხოლდა ხვედელიძე დააკლო 80 გრამი პეჩენია... კირიაკიდი სახლში აღმოუჩინეს მოპარული 8 კილო პეჩენია“...

თვითონ იხოლდა ხვედელიძეს უმჯობესია ეცოდინება, რომ „პეჩენია“ ქართული სიტყვა არ არის და რომ მას ქართულად ეწოდება ნამცხვარი (ხაუცხოო საქმელია ჩაისთან, შეგიძლიათ მიირთვათ რძითაც. გაამოთ!) სახელწოდებას რუსულს თუ ქართულს ამ შემთხვევაში გადამწყვეტი მნიშვნელობა არ აქვს, ქურდობა ქურდობაა რჩება, მაგრამ ჩვენ მხოლოდ „სტანანოველის“ წაყენებული მოთხოვნის და გვინდოდა გაგვეხსენებინა რედაქციისათვის.

„აჩაიანური“ კორესპონდენცია

აბა გადავხედეთ იმავე გაზეთის № 4-ში მოთავსებულ მასალებს. (გნანთ როგორ იცავს რედაქცია „გამართულ“ სტილს)...

სათაური: „ჩემი სვოი გიწოდეთ, ხელი გამომიწოდეთ“...

შინაარსი: ...განხილა საქმე ვინმე ნიჟარაძისა, რომელმაც მოიპარა 13 ზეწარი და ერთი ადიელა... გაჰყიდა მოპარული ნივთები და აჩაიანურად იმღერა „ჩემი სვოი გიწოდეთ“ და სხ...
ოი, იო, ამხანაგო რედაქტორო! ეს როგორ გეკადრებათ... ეს რა „აჩაიანი“ სტილისტი გყოლიათ!...

საწყენად არ მიიღოთ

ფოთის საქალაქო გაზეთ „მგზნებარე კოლხიდელის“ № 68-ში მოთავსებული რეცენზია ადგილობრივ თეატრში დადგმული ცნობილი პიესის „ლალატი“ შესახებ.

კარგი პიესაა და კარგადაც დაუდგამთ, მხოლოდ რეცენზენტი ფოთელ მკითხველებს აგდებს ამოცანაში.

იგი სწერს: „...ოთარბეგის როლს ასრულებს მსახიობი ა. მაგრაქველიძე. მსახიობს მოძებნილი აქვს გმირის ხასიათის გამოვლენებისათვის შესატყვისი ფაქტური ახვენება“.

ბირველად გვესმის, რომ მსახიობს შეეძლოს „ფაქტური ახვენების გამოძებნა“.

ახვენება, ამხანაგო რეცენზენტო, (და ამხანაგო რედაქტორო) ფიზიკური მხარეა ადამიანისა და მასხასადამე იგი უნდა მოძებნოს რეჟისორმა მსახიობთა შორის (თუ კი ეს საჭიროა).

მსახიობს კი გმირის ხასიათის გამოვლენებისათვის ისედაც ბევრი რამ აქვს მოსაძებნი და მთლი „ააოვნების გამოძებნით“ ნულარ დაეტვირთავთ.

ეხება რა ზეინაბის როლს, რეცენზენტი სწერს: „ზეინაბი რთული ფსიქოლოგიური განცდების შემცველი სახეა, რომელიც მსახიობისაგან სხვადასხვა სულიერი მდგომარეობით გამოწვეული მიზნების და მისწრაფებების მართლად გამოხატვას მოითხოვს“.

გვაქვს ორი პატარა შენიშვნა:

ჯერ ერთი „მიზნების და მისწრაფებების“ მართლად გამოხატვას სცენა მოითხოვს არა მარტო ზეინაბის როლის შემსრულებლისაგან, არამედ ყველა მსახიობისაგან.

და მეორეც: რეცენზენტის „სულიერი მდგომარეობით გამოწვეული მიზნების და მისწრაფებების“ მართლად გამოხატვა გაზეთის ფურცლებზე მოითხოვს უფრო გასაგები ენით წერას. (საწყენად არ მიიღოთ).

„ხუმრობის გარეშე“

ამ სათაურის ქვეშ წულუკიძის რაიონულ გაზეთ „დამკვირვებელ კოლმეურნის“ № 12-ში მოთავსებულია პატარა კორესპონდენცია, რომელსაც წარწერილი აქვს ნაკვესი ლექსად:

„ქუს თუ დღეს მიეყვარ,
არ ვჯავრობ სეკუნდით,
რა გუყოთ ხვალ წავალ
მხარდამხარ“.

არა, ხუმრობის გარეშე სწერთ ამას, თუ ხუმრობთ! „არ ვჯავრობ სეკუნდით“, — არ გვესმის, ცუდი ნაკვესია. თქვენ შეიძლება არ ჯავრობთ, მაგრამ მკითხველები ჯავრობენ.

ჩემი ნაშკა

(სამტრედია)

ნეტაე მანატრა, მანატრა,
ეს ნატერა ამიხდებოდეს:
მოწინავეთა რიგებში
ჩვენი ქალაქი დგებოდეს.
გზედავდე ახალ ბაზარში,
რომ დარი მართლაც გებოდეს!
გაგლა-გამოვლა უფოროდ
და უმისრადა ხდებოდეს.

ნეტაე მანატრა, მანატრა,
ეს ნატერა ამიხდებოდეს,
ამ ჩვენ ძაფსაღებ ფაბრიკას
სულ გამარჯვება ხდებოდეს,
ხარობდეს ჩვენი რადიო,
ბულბულივითა გალობდეს!
ახლა თუ ხშირად არ გვწყალობს,
შემდეგში მაინც გვწყალობდეს.

ბაგნელი ბიკი

— შეილო, დედა-შეილობას, საქურდალოს ბაზარი ეს არი?

მოკრეპტურული შეხედვა

წყველია კორექტურული შეცდომა, მას შეუძლია ურემი-ირმად აქციოს, მუხლი-ქუსლად, თავი-თავთავად, გრაკალი-ძეგვად. ეს უკანასკნელია საოცარი. ურემში და ირემში აღრეგას შეიტანს ერთი ასო, მაგრამ გრაკალი-ძეგვში როგორ უნდა აირიოს? მაგრამ, წარმოიდგინეთ, აკ, რკინიგზების ბილეთების წინასწარი გაყიდვისას ზოგიერთი მოღარე ურეგს ერთმანეთში ძეგვსა და გრაკალს, ხშირადაც კორექტურული შეცდომა წიგნის დაბეჭდვამდე გასწორდება, მთლა-რის მიერ დაშვებული კორექტურული შეცდომა რევიზორსა და მგზავრს შორის გასწორდება, თუმცა ამ გასწორებას წინასწარ აზრთა გაცვლა-გამოცვლა უძღვის.

13 აპრილს (დასწყველს ღმერთმა ეს ნავსი 13), მატარებელი № 108 ახლად ამწვანებულ მიდამოში მიჰქროდა თბილისიდან-ბოჩორისკენ. უტბად ღვთის-რისხვა რევიზორი განადა ვაგონში, მატარებელმაც ამ დროს კასპს მიაკივლა. ჩემს მეზობელ მგზავრს ბილეთი შეუმოწმეს, აღმოჩნდა, რომ მგზავრი მიდის გრაკალში, ბილეთი კი ძეგვამდე აქვს.

- გადინადე შტრაფი ამ მინუტში...
- რათა ქა, რათ უნდა მოგცე შტრაფი?
- გეუბნები გადაიხადე, თვარა ამ სტანციაზე გადაგცემ მილიციას!
- ბილეთი ხელში მიჭირაბ, შენ შტრაფ მანდენებ, გავონილა? ქვეყანა ჩალით ხომ...

— მე ბევრი ლაპარაკის თავი არა მაქვს, შტრაფი, ან კასპში გადაგცემ მილიციას!

- გამაგებინე ადამიანო, რითგინ მანდენებ ქა ე ბილეთი მაქ, უპრობუსკოთ არ მიგდებარ...
- ქალო, სად მიდხარ შენ? შენ უნდა ძეგვში ჩამოსულიყავი...
- რა მინდა ძეგვში კაცო, მე სახლში მივდივარ, გრაკალში უნდა ჩამოვხტე...

მგზავრმა გადაიხადა „შტრაფი“. მას „დეზერტილების კასაში“ აქლო ბილეთი № 2443—თბილისი—ძეგვი.

— ქაა, გავონილა. ოცი მანათი ცალკე მივეცი-თერთმეტის მაგიერათა კასერშასა, მე გრაკალი ვთხოვე და იმან ძეგვი მაცა, ბილეთის ფული მეტი გადამანდენა და აქაც ხლაფთოში ჩამაგდო ი ჯანდამწვარმა?

მოლარის შეცდომა ვაგონში გასწორდა. გაუსწორებელი შეცდომებიც ბევრია. გაივლით თბილისის ქუჩებში და აკრელებული „გიგესკა“ მიიპყრობს ყურადღებას. აგერ ინტერნაციონალის სახელობის კოლმეურნეობა, აგერ „ზაკაზებისა და პაჩინის“ მიღება, აქ ბროსის ქუჩა, იქ დანიელ ჭონქაძისთვის კორექტორს სახელი შეუცვლია და დავითი უწოდებია... წყალსაზიდის ქუჩაც შეგხვდებათ (წყალსაზიდი! ხედავთ „ბოქვისადმი“ პატივისცემა სადამდე მისულა! თბილისში ილია ჭავჭავაძის სახელობის ქუჩა არ არის და წყლის სახიდ ჭურჭელს კი ამდენი პატივისცემა!), ლუნაჩარისაც, გოგოლევისა და სხვ. ერთი სიტყვით, კორექტორს ბევრი უმუშავია (კალმით თუ ტენით?).

აკაკი წერეთელმა ასეთ კორექტორზე იხურო ერთხელ: „ბატონო გაზეთის გამო მცემელი! მართლა რომ რქინი ვაყი ბრძანებულხართ და თქვენი გრძნობა—გონებაც ვაცური ყოფილ: როგორც ბრმა მეცნიერს, გეტყობათ რომ სულწაფულზე, კუბატზე და მომავალ ვალზე ჰფიქრობთ და მიტომაც თქვენი მატლიანი შრომა სანატრელია. ჭენმარტად ღირსი ხართ ამხანაგებმა მიგბაწრონ და ცოლგებაც გილაღატონ ყოველ დამ რქებისა შესხმით! ავაგი.“

თურმე უნდა ყოფილიყო: „ბატონო გაზეთის გამო მცემელი! მართლა რომ რიგინი კაცი ბრძანებულხართ და თქვენი გრძნობა—გონებაც ვაცური ყოფილა. როგორც ღრმა მეცნიერს, გეტყობათ, რომ სულ წარსულზე, მეზობლებზე და მომავალზე ჰფიქრობთ და მიტომაც თქვენი მადლანი შრომა სანატრელია. ჭემმარტად ღირსი ხართ ამხანაგებმა მიგბაწრონ და ტოლებმაც გილაღადონ ყოველთგან ქებისა შესხმით, აკაკი“.

აი, რას ნიშნავს კორექტურული შეცდომა!

სოლიკო

93-66

ნიანგი

ნახ. დ. ქუთათელაძისა

სარედაქციო კოლეგია: ი. ზრისუაშვილი, კ. კალაძე, შჩა ჯაფარიძე, ს. ფაშალიშვილი, ზრ. აბაშიძე (პ/მგ. რედაქტორი).

თბილისი. სატირიკო-იუმორისტისკი ჟურნალი „ნიანგი“. რედაქციის მისამართი: ლენინის ქ. № 28. ტელ. 3-10-49
ხელმოწერილია დასაბეჭდათ 1945 წ. 23/V ლ. ბ. ზერიას სახ. პოლიგრაფკომბინატი „კომუნისტი“, ლენინის ქ. № 28. გამოც. № 29. შგკ. № 567, უფ. № 01747.

3-7.000